

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, VIII., Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 338-330, 339-330
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 1. kiadás 1953. augusztus 25. 6 óra perc

Az Adenauer-kormány nem adta fel Németország Kommunista Pártjának betiltására irányuló tervét

1 VD & IK/Vá/lm NZ Kor Berlin 1953. augusztus 25./MTI/

Lehr bonni rendőrnagy a keresztény Demokrata Unió kölni választási gyűlésén kijelentette: az Adenauer-kormány nem adta fel Németország Kommunista Pártjának betiltására irányuló tervét és szorgalmazza majd, hogy a karlsruhei alkotmánybíróság legkésőbb novemberben tartsa tárgyalást a kormány és a Kommunista Párt ellen benyújtott panasz ügyében.

A gyűlés egyik résztvevője közbekiáltott:

- Az Adenauer-kormány novemberben már csak nyomozó ellenék lesz.

A közbeszólót: Kurt Holmer pártönkivüli főiskolai hallgatót, Lehr utasítására a rendőrség eltávolította az ülésterezből.

- . -

Amerikai lap német kérdéssel kapcsolatos legutóbbi szovjet jegyzékről

2 G Hc/PM/lm Hy Kor New York 1953. augusztus 25./TASzSz/T pi-PL

A "Courier Journal" című Louisvillében (Kentucky) megjelenő lap vezércikkben foglalkozik a szovjet kormány és a német kérdéssel kapcsolatos jegyzékével és a szovjet politika "rendkívül bölcs lépésének" nevezi a jegyzéket.

"Ugylátszik - írja a lap - ez a lépés olyan helyzetbe hozott bennünket, amely nálunk már sejtés megazosontá válik: talán az ifjúkészenlenség ért bennünket, úgyhogy semmiféle magyarázatot nem tudunk hozzáfűzni és csupán a mindenki által ismert elcsúszás szólanok ismétlésére kellek szorítkoznunk."

A lap kifejezi aggodalmát ezzel kapcsolatban, hogy az Egyesült Államok és szövetségesei között ellentétes álláspontok felmerülhetnek a szovjet üzenet állam semlegesítésének kérdésében."/folyt.köv.

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 2. kiadás

1953. augusztus 25. 92 óra 04 perc

/Amerikai lap...folyt./ G Ha/PM/lm Hy Kor

"Könnyen lehetséges - folytatja a lap - hogy ebben a kérdésben felül kell majd vizsgálnunk néhány követelést, amelyhez eddig csakcsal ragaszkodtunk. Feladatunkul tűztük ki Németország újrafelfegyverzését és azt, hogy a német hadsereget a szervezett európai védelmi közösség bástyájává, valamint az északatlanti szövetség fontos részévé tesszük. Ezek a hajthatatlan követelések, amelyeket a német militarizmus által egy nanzedék életében már kétszer földult Európával szemben támasztottunk, kezdettől fogva gyengítették a NATO erejét és az európai védelmi közösség létrehozásának tervét.

Az a terv papíron ugyan megvan, de Európában egyetlen kormány sem hajlandó azt ratifikálni. Stratégiai szempontból észszerűtlen és becstelen lenne egész sor feltétellel előállni, noha az utóbbi időben minden értekezlet kezdetéig ilyenfajta irányzat ütötte fel fejét. Felül kell vizsgálnunk Németország újrafelfegyverzésével kapcsolatos nézetünket, figyelve bevéve Európa nyilvánvaló aggodalmait." /MTI/

- . -

Az amerikai szövegcske fél az igazságtól

3 T-41 Ds/bog/lm Mi Kor New York 1953. augusztus 24./TASzSz/

San-franciscói hírgyűnökségi jelentés szerint egy sor helyi lap tudósítója tiltakozott az Egyesült Államok fegyveres erői távolkeleti parancsnokságának azon utasítása ellen, amely megtiltja a hazatelepülő hadifoglyoknak, hogy a sajtó képviselőinek a koreai fogságban eltöltött időről beszéljenek.

A parancs szerint a hazatelepülő hadifoglyok csak az Egyesült Államok hadseregének olyan hivatalos képviselői jelenlétében adhatnak interjút, akiknek a "beszélgetések ellenőrzése" a feladatuk. /MTI/

- . -

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 3. kiadás

1953. augusztus 25.

6 óra 40 perc

Amerikai hadifogságból hazatért kínai népi önkéntesek újabb csoportja érkezett Antungba

4 U BM/Lt/lm Mi Kor

A n t u n g

1953. augusztus 25./Uj Kina/

Augusztus 24-én délelőtt Koreából amerikai hadifogságból hazatért kínai népi önkéntesek újabb csoportja - 268 beteg és sebesült - érkezett Antungba.

A sebesült kínai népi önkénteseket meleg fogadtatás után nyomban kórházba szállították./MTI/

- . -

A Nyugat-Németországban tanuló iráni diákok gyászünnepeken emlékeztek meg a katonai puccs áldozatairól

5 VD & IKA/Vá/lm NZ Kor

B e r l i n

1953. augusztus 25./MTI/

A heidelbergi egyetem 60 iráni hallgatója vasárnap gyászünnepeken adózott a külföldi imperialista segítséggel Iránban végrehajtott katonai puccs áldozatai emlékének.

A heidelbergi és más nyugatnémetországi egyetemeken tanuló iráni diákok kijelentették, hogy az új iráni kormány a sah udvaroncáiból áll, és sohasem fogja elnyerni a néptömegek bizalmát.

Az iráni diákok azt a reményüket fejezték ki, hogy hazájukban hamarosan a nép képviselői veszik kézbe az ország irányítását.

Az iráni egyetemi hallgatók képviselője kijelentette, hogy a nyugati újsajtó és rádió Iránról szóló tudósításai szomszédos hazugságokat tartalmaznak.

- Az új iráni rendszer néppellenes jellegét az is világosan mutatja, hogy a sah fogadására emelt dírdalkapukat amerikai fegyverekkel felszerelt csapatoknak őjjel-nappal őrizniük kellett - mondott a Heidelbergben tanuló iráni diákok képviselője.

- . -

60

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 4. kiadás

1953. augusztus 25. 6 óra 15 perc

A dán békeharcosok konferenciájának határozata

6 T-39 pi/bó/lm-NZ Kor K o p e n h á g a 1953. augusztus 25./TASzSz/

Kopenhágában végetért a dán békeharcosok országos konferenciája. A konferencián jóváhagyott határozat felhívja a társadalmi szervezeteket és a dán népet, hasson oda, hogy a dán kormány és a Riksdag ne adjon engedélyt külföldi hatalmaknak csapatok és légi-erők dániai elhelyezésére, tegyen békekezdeményezést az Egyesült Nemzetek Szervezetében és más skandináv országokkal együttműködve - a be-terjesztő kormánytól függetlenül - támogasson minden olyan javaslatot, amely előmozdítja a népek közötti megértés megszilárdulását.

A dán békeharcosok országos konferenciája felhívja a dán népet határozottan juttassa kifejezésre, hogy a nemzetközi feszültség enyhítésére irányuló politikát akar, követelje a katonai kiadások csökkentését és az ország függetlenségének biztosítását. A határozat hangsúlyozza, hogy ennek elérése érdekében minden dánnak kötelessége támogatni a Béke-Világtonács felhívását, amely világméretű akciókra szólít az államok közötti tárgyalások érdekében./MTI/

- . -

Végetért a Litván Szovjet Szocialista Köztársaság Legfelső Tanácsának ülészaka

T-1 PL/SH/lm Fő Kor V i l n i u s z 1953. augusztus 25./TASzSz/

Augusztus 22-én befejezte munkáját a Litván SzSzk Legfelső Tanácsának 4. ülészaka.

A küldöttek meghallgatták és megvitaták a Litván SzSzk 1953. évi költségvetéséről és a köztársaság 1952. évi állami költségvetésének teljesítéséről szóló beszámolókat.

A beszámolóban felsoroltak között azokról tanuszkodnak, hogy a Litván SzSzk 1953. évi költségvetése a Szovjet-Litván gazdasági és kulturális életének fejlődésében elért nagy sikereket tükrözi.

/folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

5. kiadás

1953. augusztus 25. 6 óra 10 perc

/Végezt a Litván Szovjet...folyt./ T PL/SH/1a F4 Kor

A költségvetés 1.511.601.000 rubeles bevételi részének forrása a szocialista gazdaságból eredő jövedelem. A lakosság adóit csökkentették, az adók csak 7.7 százalékát jelentik a költségvetés bevételi részének. A köztársaságban a mezőgazdasági adók összege ebben az évben 41 százalékkal csökkent.

A költségvetés kiadásainak 82 százalékát a népgazdaság és szociális-kulturális intézkedések céljaira fordítják.

Az ülészek jóváhagyta a Litván SzSzK Legfelső Tanács Elnökségének törvényerőjű rendeleteit, változtatásokat eszközölt a köztársaság alkotmányában, megválasztotta a Litván SzSzK Legfelső Biróságának tagjait. Megtörténtek a köztársaság Legfelső Tanácsa Elnökségének előválasztási is./MTI/

Selwyn Lloyd "meglepetésszerűen" hazatért New Yorkból

8 ó Raú/bá/1a Kor
Ny-Zsu

L o n d o n 1953. augusztus 25./MTI/

Selwyn Lloyd államminiszter, az angol küldöttség vezetője az ENSZ közgyűlésnek a korai kérdéssel foglalkozó ülészekén, hétfőn New Yorkból Londonba repült. A "DPA" londoni jelentése szerint "Selwyn Lloyd hazatérése az angol fővárosban feltűnést keltett, mint hogy éppen ebben a pillanatban történt, amikor éthiopiak elleni támadást vádolt az Egyesült Államok és Anglia között India meghívásának kérdésében. Az Egyesült Államok elutasítja, hogy India is részvegyen a korai értekezleten, Anglia megszokta India bevonásához."

MTI KÜLFÖLDI HIREK

5. kiadás

1953. augusztus 25. 6 óra 10 perc

/Végetért a Litván Szovjet...folyt./ T PL/SH/1a F. Kor

A költségvetés 1.511.601.000 rubelos bevételi részének forrása a szocialista gazdaságból eredő jövedelem. A lakosság adóit csökkentették, az adók csak 7.7 százalékát jelentik a költségvetés bevételi részének. A köztársaságban a mezőgazdasági adók összege ebben az évben 141 százalékkal csökkent.

A költségvetés kiadásainak 82 százalékát a népgazdaság és szociális-kulturális intézkedések céljaira fordítják.

Az ülészek jóváhagyta a Litván SzSzK Legfelső Tanács Elnökségének törvényerőjű rendeleteit, változtatásokat eszközölt a köztársaság alkotmányában, megválasztotta a Litván SzSzK Legfelső Biróságának tagjait. Megtörténtek a köztársaság Legfelső Tanácsa Elnökségének előválasztásai is./MTI/

- . -

Selwyn Lloyd "meglopott" hazatért New Yorkból

8 ó Ra/b/1a Kor
Ny-Zsu

L o n d o n 1953. augusztus 25./MTI/

Selwyn Lloyd államminiszter, az angol küldöttség vezetője az ENSZ közgyűlésnek a kersei kérdéssel foglalkozó ülészekán, hétfőn New Yorkból Londonba repült. A "DPA" londoni jelentése szerint "Selwyn Lloyd hazatérése az angol fővárosban feltűnést keltett, mint-hogy: éppen ebben a pillanatban történt, amikor áthidalhatatlan ellentét támadt az Egyesült Államok és Anglia között India meghívásának kérdésében. Az Egyesült Államok elutasítja, hogy India is részvegyen a kersei értekezleten, Anglia megszokta India bevonásához."

- . -

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 6. kiadás

1953. augusztus 25.

6 óra 25 perc

Az iráni helyzetről

9 ó Ra2/bó/ln Kor
Q F6-K6

T e h e r á n

1953. augusztus 25./MTI/

Mint a "Reuter" jelenti, Moszadik tartóztatott iráni miniszterelnököt a teheráni tiszti klubból elszállították és börtönbe vetették. A rendőrség nem hajlandó közölni, melyik börtönbe vitték Moszadikot.

Zahedi tábornok kijelentette, hogy Moszadikot rövidesen törvényszék elé állítják. Mint Zahedi mondotta, ezzel fogják védelmi, hogy "fellázadt a kormány ellen."

A "Reuter" jelentése szerint Teheránban további letartóztatások történtek.

A rendőrség nagy rozziát indított, hogy kézrekerítse Etemi volt külügyminisztert és megbízásosabb tanácsadóit. A rendőrség a Teherántól északra elterülő hegyeket is átkutatja. Etemi fejére 100.000 riel vérdíjat tűztek ki.

X X X

Az amerikai kormánytisztviselők - mint a "Reuter" írja - Zahedit "cszes embernek" tartják és remélik, hogy "ésszerű rendezésben" állapodik meg az olaj-kérdésben. A jelentés hozzáfűzi: "Az amerikai tisztviselők is belátják azonban, hogy Zahedi az olajkérdésben nem tehet gyors lépéseket, mert a nép nyomása tekintetben túl erős Iránban."

A "Reuter" washingtoni távirata szerint az amerikai sajtó hangsúlyozza: "az új iráni kormánynak kiváló esélyei vannak arra, hogy sürgős pénzügyi segítséget kapjon az Egyesült Államoktól."

- . .

II

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 7. kiadás

1953. augusztus 25. 14 óra 10 perc

Fechteler tengernagy Rómába érkezett

96 Rud/bó/lm Kor
Y-fn

R ó m a 1953. augusztus 25./MTI/

Fechteler amerikai tengernagy hétfőn reggel repülőgépen Rómába érkezett - jelenti az "AFP". Fechteler megbeszélést folytatott Einaudi köztársasági elnökkel, Pella miniszterelnökkel és Taviani hadügyminiszterrel, majd Nápolyba utazik.

- . -

A Biztonsági Tanács szerdán tanulmányozza a marokkói kérdés napirendre tűzését sürgető indítványt

106 Rud/bó/lm Kor

N e w Y o r k 1953. augusztus 25./MTI/

A Biztonsági Tanács szerda délután ül össze, hogy tanulmányozza a marokkói kérdés ügyében beterjesztett javaslatot. Mint ismert, az ENSZ 16 ázsiai-afrikai országa indítványozta, hogy a marokkói szultán detronizálása és szállításra kényszerítése következtében előállott helyzet megvitatását tűzzék a Biztonsági Tanács napirendjére.

- . -

A vietnami népi erők és a partizánalakulatok újabb sikerei Észak-Vietnamban

11 U BM/Lt/lm NZ Kor

P e k i n g 1953. augusztus 25./Uj Kinc/

A "Vietnami Hírlap" jelenti, hogy a vietnami népi erők és a partizánalakulatok újabb sikereket értek el Észak-Vietnamban.

Augusztus elsőjén Non-Dinh tartományban a népi erők két eredményes támadást hajtottak végre Dong-Fu és Do-Koa francia őrhelyek ellen. Megsemmisítették száz ellenséges katonát, köztük egy századost és két őrnagyot.

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 8. kiadás

1953. augusztus 25. 12 óra 15 perc

/ a vietnami népi harcok...folyt./ U BM/Lt/lm NZ Kor

Augusztus másodikán a vietnami néphadsereg meglepetésszerű támadást intézett a Hadong tartományban lévő Van-Dinh elleneségi őrhely ellen, harc képtelenné tett egy elleneségi századot és elpusztított hat motorosjárdővet.

Kvangjen tartomány Csi-Linh körzetében a helyi népi alakulatok és a partizánok a közelmúltban megsemmisítették egy elleneségi századot és 87 elleneségi tisztot és katonát megsemmisítettek. A többi között 30 puskát és géppuskát zsákmányoltak.

Hungjen tartományban a helyi népi alakulatok legutóbb elpusztítottak egy francia őrhelyet, 65 elleneségi katonát megsemmisítettek, illetve foglyulejtettek és öt tüzérségi löveget, 13 géppuskát és 70 puskát zsákmányoltak.

Hanan tartományban milicisták a július 25-ével véget ért egy hónap alatt 240 elleneségi katonát elpusztítottak, illetve megsebesítettek./MTI/

- . -

A francia dolgozó tömegek szakszervezeti hovatartozásukra tekintet nélkül kitartanak harcos jelszavuk mellett: "Létfentosságunk jogainkból nem alkuszik le senki semmit!"

12 & Da/PV/lm Mi Kor

P á r i z s

1953. augusztus 25./MTI/

A Force Ouvriere és a CFDT egységben álló szakszervezeti ellenére a francia dolgozó tömegek a harcos szolidaritás jegyében folytatják politikai tömegakciójukat a monopoltörvények kormányon lévő ügynökeinek támadásai ellen. Harcos szolidaritásuk jelszava: "Létfentosságunk jogainkból nem alkuszik le senki semmit!"

A CGT hítfőn nyilatkozatot tett közlése, amely 1 szövegezi: több mint kétnmillió dolgozó még erősebben összefogva és nagyobb számban, mint bármikor a sztrájkmozgalom kitörése óta, lépíti segítségét, hogy megbuktassa a szakadár szakszervezeti szövetségeknek a dolgozók létfentossági érdekei aláírására és áruba bocsátására irányuló mesterekéit./folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 9. kiadás

1953. augusztus 25.

6 óra 40 perc

/A francia dolgozó tömegek..1.folyt./ & Da/PV/lm Mi Kor

A reakciós szakszervezeti bürokratáknak az a céljuk, hogy megmentse a kormányt és törvényerejű rendeleteit és így lehetőséget nyújtsanak Lanielnek és a monopolizációkészeknek, hogy tovább folytassák a munkásosztály és a dolgozó tömegek érdekei ellen irányuló nemzetellenes politikájukat.

Időközben a sztrájkmozgalom változatlan harcban nemcsak tovább tart, hanem szinte az országban újabb akcióegység-bizottságok alakultak, amelyeknek Force Ouvriere - és CFTC-beli tagjai erélyesen követelték áruló vezetőiktől, hogy lépjenek vissza a kormánnyal kötött paktumaiktól. A legújabb hírek a következők:

Vasutak: a francia vasutasok 90 százaléka továbbra is kitart a sztrájkban, a személy- és teherszállító-vasutak forgalma az egész országos hálózaton szünetel. Noha a kormány rá tudta venni a csatlakozásra az ugynevezett "független" szakszervezetek reakciós vezetőit is a Force Ouvriere és a CFTC áruló vezetőivel kötött paktumhoz, ezen szakszervezetek tagjai szembefordultak vezetőikkel. A "független" szakszervezetek helyi szervezetei mindenütt csatlakoztak a CGT-nek a sztrájk folytatására irányuló felhívásához. Sokhelyütt, miután a szakszervezetek helyi vezetői megállapították párizsi központjuk árulását, egységes szakszervezeti tömböt létesítettek a sztrájkharc folytatására.

Bányászok: Nord- és Pas-de-Calais megyékben, a legnagyobb szénmedencék területén a sztrájkegység 98 százalékos, Moselle megyében 90 százalékos, a Haut-Rhin-megyei kőlibányákban a dolgozók száz százaléka sztrájkban áll. Sok bányavidéki városban, így Gard-megyében is, ahol a rohamrendőrség megszállta a bányaterületét, az üzletek hosszabb-rövidebb ideig szolidaritásból zárva tartottak. A Loire-megyei szénmedencében a CFTC helyi szervezetei osztályharcos tagjaik nyomására sürgetőleg léptek fel párizsi központjuknál és követelték, hogy vonják be a CGT képviselőit is a kormánnyal folytatandó tárgyalásokba.

Gázművek és villanytelepek: Párizsban éppúgy, mint a vidéki nagyvárosokban most már 13. napja szilárd egységben folytatódik a dolgozók sztrájkmozgalma. Sok vidéki nagyvárosban a sztrájkmozgalom száz százalékos, így Marseille, Lyon, Bordeaux, Brast, Rouen, Dijon, Strasbourg, Lille és Nice városokban. /folyt.köv./ TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K lo. kiadás

1953. augusztus 25.

6 óra 45 perc

/A francia dolgozó tömegek...2.folyt./ & Ds/PV/1a Mi Kor

Városi villamosközlekedés: hétfőn is folytatódott a városi villamosok dolgozóinak sztrájkja. Teljesen leállt a közlekedés Marseille, Lyon, Strasbourg és Metz városokban, valamint Lille-Roubaix-Tourcoing textilipari központokban.

Postások: egyes párizsi postahivatalokban, ahol az alkalmazottak szombaton munkábaálltak, hétfőn ismét távolmaradtak munkahelyeiktől. Párizsban a sztrájk még nagyobb arányokat öltött, mint múlt hét végén. Ugyanezt jelentik a legnagyobb vidéki körzetekből is. Ahol eddig még nem voltak, ott akcióegység-bizottságok alakultak a sztrájkmozgalom egybefogására és irányítására.

Vas- és fémipar: Nord megyében valamennyi üzem leállt, még olyan kisipari üzem is, amely csak hat dolgozót foglalkoztatott. A sztrájk teljesen megbénította a Pas-de-Calais-megyei Lens üzemét, ahol több mint 20.000 munkás sztrájkol. Loire megyében a sztrájkolók száma 40.000, Nantesben 15.000. Kelet-Franciaországban leállt az Aciéries de Longwy hatalmas kohóművek valamennyi gyárrészlege. Marseilleben a három legnagyobb szakszervezeti szövetség helyi szervezetei együttes harcot hirdettek a szakdár szakszervezeti szövetségek átvételéért ellen.

Dokkmunkások: Dunkerque, Rouen, Dieppe, Boulogne-sur-Mer és St.Malo kikötőiben minden dokkmunka szünetel. Más franciaországi kikötőkben a dokkmunkások munkalassításba kezdtek.

Sütőipar: Marseille és Aix-en-Provence városokban a sütőipari munkások hétfőn 48 órás sztrájkba kezdtek.

Dohány- és gyufaipar: a dolgozók sztrájkmozgalma változatlanul tovább tart, különösen Seine megyében, valamint Le Havre, Marseille és Orléans városokban.

Közüzemek: a párizsi körzetben és a legtöbb vidéki városban a közüzemi alkalmazottak tovább sztrájkolnak. A Gard-megyei Nîmes városában, ahol szombaton beszüntették a sztrájkot, hétfőn szakszervezetközi értekezleten elhatározták, hogy újból sztrájkba lépnek. A párizsi közkórházak alkalmazottainak sztrájkmozgalma is olyan egyöntetű, mint augusztus 7-én, a mozgalom első napján./folyt. köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 11. kiadás

1953. augusztus 25. 6 óra 59 perc

/3 francia dolgozó tömegek...3.folyt./ & Da/PV/1a Mi Kor

Seine-et-Oise megyében kedden 48 órára sztrájkba lépnak a tanítkezési vállalatok alkalmazottai is.

Polgári légiforgalom: a sztrájk kiterjedt Toulouse repülőtérére is.

Közszolgálati alkalmazottak: Seine, Indre, Haute-Marne, Somme és Cote du Nord megyékben sztrájkba léptek a hid- és utfenntartási szolgálat tisztviselői és alkalmazottai.

Építőipar: szoknál a vállalatoknál, ahol a szakadár szakszervezetek tagjai szombaton újból megjelentek munkahelyeiken, hétfőn ismét beszüntették a munkát.

Sztrájkmozgalom Észak-Afrikában

Algírban a szakadár szakszervezeti központ k minden sürgetése ellenére a postások továbbra is folytatják a sztrájkot. Oran, Algir és Constantine kikötővárosokban a postások sztrájkmozgalmak a harmadik hét kezdetén tovább terjed. A vasutasok újból 48 órára sztrájkba léptek. A közüzemi alkalmazottak hétfőn egész napra beszüntették a munkát és "akciónapot" tartottak. Algir és Bone kikötővárosokban a vámhivatalok dolgozói, szigorúan az előírásokhoz alkalmazkodva, lassu munkába kezdtek. Kedden Algírban 48 órára sztrájkba lépnek a hid- és utfenntartási szolgálat munkásai és alkalmazottai is.

- . -

2

Ujra megindultak az angol-egyiptomi tárgyalások

14 8 Rud-LV/Mh/1a Kor

K a i r o

1953. augusztus 25./

Az angol-egyiptomi tárgyalások hétfőn délután Kairóban újra megkezdődtek - jelenti az "AFP".

- . -

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K 12. Híradás

1953. augusztus 25.

3 perc

Marokkóban terjed az ellenállási mozgalom - Újabb összecsapások Rabatban

13 & Do/PV/ln Mi Kor

P á r i z s

1953. augusztus 25./MTI/

A Guillaume tábornok, marokkói főhelytartó által elrendelt hírzárlat ellenére Párizsba érkezett hitelt érdemlő jelentések szerint Rabatban, a marokkói "védnökség" fővárosában, hétfőn a utcák környékén újabb tüntetésekre került sor. Hivatalos helyen is beismerik, hogy a tüntetők ismételten összeütköztek a rendőrséggel, 50 tüntetőt letartóztattak. A "védnökség" nagyobb városokban kimenési tilalmat rendeltek el, az algiri határon fekvő Ueda városába csapatmegerősítéseket küldtek. A marokkói nagyvárosok az esztendőállapot képét mutatják.

Az északafrikai felfozzadási bizottság részéről a világ közvéleményéhez intézett felhíváshoz csatlakozott az algiri ulénák testülete, valamint a tuniszi Uj-Desztur Párt vezetősége is, tiltakozva a marokkói szultán trónfosztása és a francia gyarmatosítók által Marokkóban végrehajtott puccs ellen.

- . -

Angol villamosipari munkások sztrájkja

8 Rud/ln Kor

L o n d o n

1953. augusztus 25./MTI/

W-Ny

Zsu-F6

Hétfőn este bérrendelési követelésének kiharcolására közel ezer villamosipari munkás szüneteltette be a munkát, többek között az aldermestoni sztráktató intézetben is. A villamosipari munkások szakszervezetének vezetősége bejelentette, hogy támogatja a munkások sztrájkját.

- . -

Wilhelm Pieck fogadta a Szovjetunióban járt kormányküldöttséget

18 G-63 Do/bog/ln Rud Kor

B e r l i n

1953. augusztus 25./ADN/

Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke niederschönhauseni hivatalában fogadta a Moszkvából hazatért kormányküldöttséget./MTI/

- . -

M T I K Ü L D Ö L D I H I R E K

K 13. kiadás 1953. augusztus 25. 4 óra perces

Ujabb halálos áldozatai vannak a hadifoglyok ellen intézett amerikai mérgezgáz támadásnak

U 16 BM/Lt/bó Rud Kor K l e s z o n , 1953. augusztus 25./Uj Kina/

hadifogoly, Amerikai hadifogságból hazatért újabb két koreai -/ Kim Kjung Szik és Li Zsaj Jung - halt bele augusztus 21-én, illetve 22-én a fogságban szerzett mérgezgáz sérüléseibe. Ezzel a koreai néphadsereg fogságból hazatért harcosai közül immár négyen estek áldozatul az amerikaiak által ellenük alkalmazott mérgezgáznak: mindkettő augusztus 10-én sebesült meg a koreai-doszigeti 15. számú hadifogolytábor 2. számú táborrészlegében.

Hazatért az mtanuk elbeszélése szerint augusztus 10-én és 11-én a hadifoglyok közül többen meghaltak az amerikai katonai kórház 64. számú kórtermében.

Naumanntól megvonták az aktív és passzív választójogot

17 G NN/SL/bó Rud Kor D ü s s e l d o r f , 1953. augusztus 25. /ADN/

Az északrajna-vesztfáliai tartományi kormány egy náciitlanítási eljárás során megvonta az aktív és passzív választójogot Naumanntól, a fasiszta Német Birodalmi Párt szövetségi gyűlési képviselőjelöltjétől.

Ezzel eleget tettek a bel- és külföldi közvélemény kívánságának, amelyet felháborított Göbbels volt államtitkárának képviselőjelöltként való fellelése. Az északrajna-vesztfáliai tartományi kormány döntése előtt 48 órával a Német Birodalmi Párt vezetősége mint ismeretes, kénytelen volt utasítani körzeti vezetőségeit, hogy azokat a gyűléseket, amelyeken Naumann előadó, csak zárt körben, meghívott vendégekkel rendezték meg.

/MTI/

656

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 14. kiadás

1953. augusztus 25.

406 50 p

Rendőri hatóságok önkénye Libanonban a hazatérő VIT-küldöttekkel szemben

19 T-60 pi/bó/Np Hi Kt B e i r u t , 1953. augusztus 25./TASzSz/

A napokban tért vissza Beirutba az a libanoni küldöttség, amely részt vett a IV. Világifjúsági Találkozón.

A sajtó közlése szerint a küldötteket példátlan motozásnak vetették alá a vámhatóságok. Mindent elvettek tőlük, ami a VIT-re emlékeztetett: kiadványokat, feljegyzéseket, fényképeket, címket. A küldötteket utle velüktől is megfosztották.

Sajtójelentések szerint az egyiptomi és szudáni küldöttség tagjainak, akik a "Transsylvania" nevű román gőzös délzetén a libanoni küldöttséggel együtt érkeztek a beiruti kikötőbe, a hatóságok még a petraszállást is megtiltották.

A libanoni hatóságoknak ezek az intézkedései felháborították a küldötteket, akik felkeresték több lap szerkesztőségét és határozott tiltakozást jelentettek be. /MTI/

A hadifoglyok hazatelepítésére alakult bizottság hétfői ülése

20 U BM/Lt/Np Hi Kt K e s z o n , 1953. augusztus 25./Uj Kina/

A hadifoglyok hazatelepítésére alakult bizottság augusztus 24-i ülésén Li Pjong Ir, a koreai-kinai félnek a bizottságban helyetfoglaló rangidős tagja választ követelt az amerikaiaktól a kínai népi önkéntesek 250 fogságbaesett harcosának visszatartása kérdésében.

Li Pjong Ir kijelentette: Önök nyíltan megmondták, hogy a koreai-kinai fél jelentős számú fogságbaesett harcosának visszatartására készülnek, akik közül legkevesebb 250 kínai népi önkéntes. Tüdni akarjuk, mit akarnak Önök tenni a koreai-kinai fél e fogságbaesett harcosaival.

Az amerikaiak nem voltak hajlandók válaszolni a feltett kérdésre.

/Polyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 15. kiadás

1953. augusztus 25.

106 55 p

/A hadifoglyok hazatelepítésére.... folyt./ U BM/Lt/Np Hi Kt

Amerikai fogságból hazatért hadifoglyok elmondották, hogy az amerikaiak minden ok nélkül elszállítottak sok hadifoglyot a közvetlenül hazatelepítendő hadifoglyok közül, mégpedig a hadifoglyok hazatelepítésének elrendelése előtt és után egyaránt.

Stevens amerikai hadseregügyi miniszter nyíltan beismerte, hogy az Egyesült Államok 250 kínai hadifoglyot visszatartanak. /MTI/

A két fél kölcsönösen kicserélte a hadifogságban elhunyt személyekre vonatkozó adatokat

21 U BM/Lt/Np Hi Kt

K a s z o n, 1953. augusztus 25./UjKina/

A koreai-kínai fél részletes adatokat szolgáltatott az ENSz parancsnokságának az elhunyt ENSz-hadifoglyokról és adatokat szolgáltatott temetkezési helyükről is.

Ezeket az adatokat, amennyire a gyakorlatban lehetséges volt, a koreai-kínai fél a fogyverszüneti egyezmény követelményeinek megfelelően gyűjtötte össze. Az adatok szerint az ENSz katonái közül hadifogságban - beleértve azokat is, akiket ENSz repülőgépek támadásai öltek meg - 1651-en haltak meg. Ezek közül 601 koreai és 1051 nem-koreai.

Az ENSz-haderőinek parancsnoksága egymás után három névsort adott át a fogságban meghalt koreai-kínai hadifoglyokról. Ezek szerint az ENSz hadifoglytáboráiban összesen 8463 hadifogly halt meg: a koreai néphadsereg fogságbaesett harcosai közül 7981 és a kínai népi önkéntesek fogságbaesett harcosai közül 482. /MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 16. kiadás

1953. augusztus 25.

126 - P

Tiltakozó tüntetés Londonban a kenyai angol hatóságok terrorja ellen

22 T-e 59 Do/bog/Np Hi Kt L o n d o n , 1953. augusztus 25./TASzSz/

A kenyai kérdéssel foglalkozó ideiglenes bizottság augusztus 23-án Londonban tiltakozó tüntetést szervezett a kenyai angol hatóságok terrorja és megterelő intézkedései ellen. A tüntetők a Hyde-parktól a Trafalgar-térig vonultak a következő feliratu táblákkal: "Kenya nyomora - Anglia gyalázata", "Szüntessék meg a kenyai gyilkosságokat."

A Trafalgar-téren népgyűlést tartottak. /MTI/

- - -

Az OSzSzsZK Legfelső Tanácsa 3. ülészakának megnyitásáról

T-54 Ko/bog/Np Hi Kt M o s z k v a , 1953. augusztus 25./ASzSz/

Augusztus 25-én este 7 órakor a Kreml Palotában megnyílik az OSzSzsZK Legfelső Tanácsának 3. ülészaka. /MTI/

- - -

Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke fogadta a Moszkvából hazatért kormányküldöttséget

24 VD & IK/Vá/Np Kt B e r l i n , 1953. augusztus 25./MTI/

Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke hétfőn fogadta a nagyjelentőségű tárgyalásai után Moszkvából visszatért kormányküldöttséget.

A moszkvai tárgyalásokról Otto Grotewohl miniszterelnök, valamint Walter Ulbricht, Otto Nuschke, Lothar Bolz és Hans Loch miniszterelnökhelyettesek tájékoztatták a köztársaság elnökét.

Wilhelm Pieck a kormány tagjaihoz intézett beszédében hangsúlyozta:

/Folyt.köv./

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 17. kiadás

1953. augusztus 25.

12 ó 55 p

/Wilhelm Pieck..... folyt./ VD & IKA/Vá/Np Kt

-▲ Szovjetunió barátsága és segítsége lehetővé teszi a német nép számára, hogy a közeljövőben kivívja hozánk békes és demokratikus alapon történő újraegyesítését, az igazságos békeszerződést és nemzeti függetlenségét.

-Meggyőződésem, hogy Nyugat-Németországban is akad elegendő öntudatos férfi és nő, aki Németország érdekeit párt- és felekezeti érdekek fölé helyezi és kész együttműködni az összes német megegyezés létrehozásában.

-▲ mi döntésünk világos: mi a nemzeti egység és a béke utját választottuk - mondotta a köztársaság elnöke.

- - -

A bonni kormány rendkívüli minisztertanácson foglalkozik a moszkvai német-szovjet megállapodással

25 VD & IKA/Vá/Np Hi Kt B e r l i n, 1953. augusztus 25./MTI/

▲ bonni kormány kedden Adenauer elnöklésével rendkívüli minisztertanácson foglalkozik a szovjet kormány és a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége között Moszkvában létrejött megállapodással. A bonni kormány eddig hivatalosan nem nyilvánított véleményt a moszkvai egyezményről.

Politikai megfigyelők egyöntetűen rámutatnak, hogy az Adenauer-kormány köreiből pánikhangulat uralkodik amiatt a mély hatás miatt, amelyet a moszkvai tárgyalásokról kiadott közlemény Nyugat-Németország lakosságára gyakorolt.

Adenauer hétfőn kétségbeesetten szólította fel híveit, hogy "ne veszítsék el fejüket".

Lehr rendőrminiszter Bad Hersfeldben megismételte azt a fenyegetését, hogy a bonni kormány novemberben ki akarja kényszeríteni Németország Kommunista Pártjának betiltását.

- - -

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 18, kiadás

1953. augusztus 25.

14 6 23 P

A francia nemzetgyűlés elnökségének reakciós többsége elutasította a parlament összehívására vonatkozó kérelmet

26 & Mol/Gné/Np Hi Kt P á r i z s, 1953. augusztus 25./MTI/

A nemzetgyűlés elnökségi irodájához 228 képviselő intézett táviratot, vagy levelet, amelyben kérte a nemzetgyűlés összehívását. A 228 képviselő közül 211 megerősítette aláírásának hitelességét, ami azt jelenti, hogy számuk kettővel magasabb, mint amennyire a törvény értelmében a nemzetgyűlés egybehívásához szükség van. Herriot, a nemzetgyűlés elnöke közölte, hogy megvizsgálják az aláírások hitelességét: a "vizsgálat" során a kommunista képviselők tiltakozása ellenére az elnökség tagjainak reakciós többsége kétségteljesen lezárták az érvényes aláírások számát 207-re. Az MRP szélső-jobboldali szárnyának néhány tagja, továbbá a gaulleista és az úgynevezett független képviselők egyrésze támogatta Herriot megerősítéseit.

A nemzetgyűlés elnöksége ilyen előzmények után a szavazás során nyolc kommunista és szocialista szavazat ellenében a reakciós többség tiz szavazatával úgy határozott, hogy nem hívja össze a nemzetgyűlést.

- - -

A Francia Kommunista Párt felhívása

26 & Mol/Gné/Np Hi Kt P á r i z s, 1953. augusztus 25./MTI/

A Francia Kommunista Párt kedden felhívást bocsátott ki, amelyben megállapítja: a nemzetgyűlés elnökségének döntése azt jelenti, hogy az elnökség tagjainak többsége minden kétséget kizáróan merényletet követett el. Az a tény, hogy elutasították a nemzetgyűlés egybehívására vonatkozó kérelmet, elárulja a kormánynak azt a szándékát, hogy nem mond le a nyomor-rendelések politikájáról.

A parlamenti vita - folytatja a felhívás - leleplezné a miniszterek elhangzott nyilatkozatainak hazug voltát, leleplezné a dolgozók érdekeinek elárulását, amelyet a szakszervezetek vezetői az MRP égisze alatt elkövettek.

/Folyt.köv./

Ko

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 19. kiadás 1953. augusztus 25.

/A Francia Kommunista Párt.... folyt. & Mol/Gné/Np Hi Kt

△ nemzetgyűlés összehívását sürgető kérelmek elutasítása azt jelenti, hogy a kormány fél a parlamenti vita következményeitől és a tömegek akciójának parlamenti visszhangjától; hogy a kormány joggal fél attól, hogy saját többségének képviselői meghallják a nép hangját. Az MRP nyilvánvalóan nem akarja saját parlamenti képviselőit az elé a választás elé állítani, hogy vagy a kormány háborús és reakciós politikáját támogassák, vagy pedig a keresztény szakszervezetekhez tartozó dolgozók követeléseit, akiket az MRP becsap.

△ nemzetgyűlés összehívása azonban - folytatja a felhívás - egyúttal a francia munkások és az egész francia nép stratégiai és a dolgozók ki fogják harcolni a keresztülvitalót.

△ Francia Kommunista Párt felszólítja 97 nemzetgyűlési képviselőjét, intőzzenek az elnökséghez újabb kérelmet a nemzetgyűlés sürgős egybehívása érdekében és tudomásul veszi a szocialistáknak azt a határozatát, hogy ugyanígy fognak cselekedni. △ Francia Kommunista Párt felhívja az ország valamennyi köztársasági érzelmi demokratáját - bármilyen legyen a politikai véleményük, bármilyen társadalmi országhoz tartozzanak - hogy támogassák azt az újabb kezdeményezést, amely a nemzetgyűlés összehívását célozza.

△ Francia Kommunista Párt felhívja a kommunistákat és a szocialistákat, hogy a gyárakban és a gyárakon kívül haladéktalanul tárgyalják meg és közösen szervezzék meg a nemzetgyűlés összehívását célul tűző akciót.

△ Francia Kommunista Párt újból hangsúlyozza a harcban álló francia munkásoktól való teljes szolidaritását és azt a meggyőződését, hogy az egységes akció ereje harcra készen győzedelmeskedik a reakció : : : mesterkedései felett, kiharcolja az alkotmány tiszteletben tartását és a nemzetgyűlés szonnali összehívását, ami fontos állomás a kormányrendeletek visszavonása, a francia nép, a francia munkások igazságos követelése teljesítése felé vezető úton.

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 20. kiadás

1953. augusztus 25.

16 6 10 p

"Csütörtököt mond az amerikai parncspolitiká" - Filippov tudósítása az ENSZ-közüülés hetedik ülészakának munkájáról

29 T-17 KG/Gr/Np Hi Kt M o s z k v a, 1953. augusztus 25./TASzSz/

△ "Pravda" "Csütörtököt mond az amerikai parnc-politika" címmel közli I. Filippov newyorki tudósítását az ENSZ-közüülés hetedik ülészakának munkájáról. △ tudósítás teljes szövege . így szól:

Augusztus 17-én New Yorkban folytatta munkáját az ENSZ-közüülés hetedik ülészaka. △ napirenden ismét a koreai kérdés szerepel. △ koreai fegyverszünet megkötésével kapcsolatban az ülészakának javaslatokat kell tennie a koreai kérdés békés rendezésére összehívandó politikai értekezlet megszervezésével kapcsolatban.

△ világ békeszerető népei azt várják, hogy a közgyűlés ülészaka olyan javaslatokat tesz, amelyek a legnagyobb mértékben elősegítik a politikai értekezlet sikerét a koreai nép, a távolkeleti béke és biztonság érdekében.

△ közgyűlés politikai bizottságában kialakult vita során a küldöttek figyelmének középpontjában két, egymással szorosan kapcsolatban álló kérdés áll: milyen módon szervezik a közgyűlés értekezletét és milyen országok vesznek azon részt? Ezekkel a kérdésekkel a politikai bizottság ülésén felszólaló valamennyi küldött foglalkozik.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 20. kiadás

1953. augusztus 25.

16 6 10 p

"Csütörtököt mond az amerikai parancspolitiká" - Filippov tudósítása az ENSZ-közüülés hetedik ülészakának munkájáról

29 T-17 KG/Gr/Np Hi Kt M o s z k v a, 1953. augusztus 25./TASzSz/

△ "Brevda" "Csütörtököt mond az amerikai parancspolitiká" címmel közli I. Filippov newyorki tudósítását az ENSZ-közüülés hetedik ülészakának munkájáról. △ tudósítás teljes szövege . így szól:

Augusztus 17-én New Yorkban folytatta munkáját az ENSZ-közüülés hetedik ülészaka. △ napirenden ismét a koreai kérdés szerepel. △ koreai fegyverszünet megkötésével kapcsolatban az ülészakának javaslatokat kell tennie a koreai kérdés békés rendezésére összehívandó politikai értekezlet megszervezésével kapcsolatban.

△ világ békeszerető népei azt várják, hogy a közüülés ülészaka olyan javaslatokat tesz, amelyek a legnagyobb mértékben elősegítik a politikai értekezlet sikerét a koreai nép, a távolkeleti béke és biztonság érdekében.

△ közüülés politikai bizottságában kialakult vita során a küldöttek figyelmének középpontjában két, egymással szorosan kapcsolatban álló kérdés áll: milyen módon szervezik meg az értekezletet és milyen országok vesznek azon részt? Ezekkel a kérdésekkel a politikai bizottság ülésén felszólaló valamennyi küldött foglalkozik.

/Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 21. kiadás

1953. augusztus 25.

16 6 05 p

/"Csütörtököt mond." folyt. / T-17 KG/Gr/Np/Hi Kt

A közgyűlés ülészekének első heti munkájából világosan kitűnt a kérdések megoldásának két különböző módszere:

A szovjet küldöttség - a Szovjetunió állandó békeszerető külpolitikájának alapelvei által vezettetve - határozati javaslatot terjesztett a politikai bizottság elé. Ez a javaslat abból indul ki, hogy a politikai értekezlet csak abban az esetben oldhatja meg a legsikeresebben az előtte álló feladatokat, ha az értekezleten nemcsak a két Koreában harcoló fél képviselői vesznek részt, de más, a koreai kérdés békés rendezésében érdekelt országok képviselői is.

A szovjet határozati javaslat az értekezlet megszervezésének abból az elvéből indul ki, amelyet a nemzetközi diplomáciai gyakorlatban a "kerckasztal" elvénél neveznek és előírja, hogy a közgyűlés javasolja, hogy a politikai értekezletre a következő országokat hívják meg: Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Szovjetunió, Kínai Népköztársaság, India, Lengyelország, Svédország, Burma, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és Dél-Korea. A szovjet határozati javaslat szerint az értekezlet résztvevői közé tartozik Észak- és Dél-Korea képviselőin kívül ilyen módon az öt nagyhatalom is, amelyre az ENSZ alapokmánya a béke és a nemzetközi biztonság fenntartásáért a fő felelősséget hárítja. A továbbiakban az értekezlet javasolt résztvevőinek névsorán szerepel India, Lengyelország és Svédország, amelyek - mint ismeretes - tagjai a semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelőbizottságnak. Végül, az értekezlet résztvevőjének javasol egy olyan nagy országot, mint Burma.

A szovjet küldöttségek határozati javaslata előírja, hogy az értekezlet nem szavazással hoz határozatokat és határozatait a koreai fegyverszüneti egyezményt aláíró felek beleegyezése esetén számítanak elfogadottnak.

A szovjet határozati javaslat teljesen megfelel azoknak a javaslatoknak, amelyek teljesítésére a politikai bizottság hivatott, teljesen megfelel minden békeszerető nép érdekeinek, a béke és a nemzetközi biztonság érdekeinek.

Teljesen más alapokra épül fel az a határozati javaslat, amelyet több ország az Egyesült Államok vezetésével terjesztett a politikai bizottság elé. Azok a körülmények, amelyek között a határozati javaslatot előkészítették, megérdemlik, hogy részletesebben foglalkozzunk velük. /Folyt.köv./

MT I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 22. kiadás

1953. augusztus 25.

166 10 p

/Csütörtököt mond...2.folyt./ T-17 KG/Gr/Np Hi Kt

Amint az amerikai sajtó jelentette, még néhány nappal a közgyűlés hetedik ülészeke jelen ülésének megkezdődése előtt az amerikai ENSZ-küldöttség székhelyén zártkörű tanácskozás kezdődött, amelyen a koreai fegyveres intervencióban résztvevő 16 ország küldöttségei vettek részt. Öt napon át tartott ez a tanácskozás. A tanácskozás vezetője Lodge amerikai ENSZ-képviselő volt, aki éppen hogy visszatért Szülből, ahol Dullessal együtt tárgyalta Li Szin Mannal és tárgyalásuk - mint ismeretes - az Egyesült Államok és Dél-Korea agresszív katonai szerződésének parafálásával végződtek.

Miről volt szó ezen a kulisszák mögötti tanácskozáson?

Sajtójelentésekből kitűnik, hogy az amerikai diplomaták mindenekelőtt ahhoz akarták megszerezni intervenció partneraik támogatását, hogy megakadályozzák a koreai és kínai nép jogos képviselőinek részvételét a koreai kérdés közgyűlési vitáján és ezt el is érték.

Az amerikai küldöttség egyúttal rá akarta kényszeríteni "szövetségeseire" a politikai értekezlet összehívására vonatkozó saját javaslatait. Az amerikai diplomaták erre szánítottak: hogyha biztosítják a 15 ország küldöttségének támogatását, ez uton viszonylag könnyen kieroszakolhatják a javaslatok elfogadását a közgyűlés ülészekein is.

Mi az az amerikai javaslatok lényege?

Az amerikai küldöttség olyan javaslatoknak a közgyűlésre erőszakolását tűzte feladatul maga elé, amelyek csak a koreai háboruban résztvevő országokra korlátoznák a politikai értekezlet résztvevőit. Az amerikai uralkodó körök elgonóblása szerint a politikai értekezletnek kétoldalu értekezletnek kellene lennie, vagyis a "két ellenséges fél" alve alapján szervezett értekezletnek.

Amint az amerikai sajtó jelentette, a 16 ország képviselőinek már az első kulisszák mögötti tanácskozáson kijelentette az amerikai küldöttség, hogy határozottan ellenzi, hogy az ENSZ meghívja a politikai értekezletre... a Szovjetuniót.

/Folyt.köv./

TL

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 23. kiadás

1953. augusztus 25.

16 ó 10 p

/"Csütörtököt mond.... 3. folyt./ T-17 KG/Gr/Np Hi Kt

Az amerikai küldöttség azt is ellenőrizte, hogy Indiát az értekezlet résztvevői köze sorozzák.

Az amerikai uralkodókörök álláspontja ellenvetéseket váltott ki Anglia, Franciaország és az országok többsége küldöttségének részéről. Ezek a küldöttségek a lapok szerint rámutattak többek között arra, hogy a Szovjetunió részvétele nélkül a küszöbönálló értekezleten egyetlen fontos kérdést sem lehet megoldani.

Az Egyesült Államok és a tanácskozás többi résztvevői közötti ellentétek szóleszköri visszhangra találtak az ENSZ-küldöttségek körében is. A küldöttségek hangulatát jellemezve, egyes amerikai lapok - nyugtalanúságukat nem rejtve - kijelentették, hogy az Egyesült Államok azt kockáztatják, hogy kisebbségben maradnak a közgyűlésen, ha továbbra is ragaszkodnak álláspontjukhoz. "Az Egyesült Államok - írta két nappal a közgyűlés ülészekének megnyitása előtt a "Christian Science Monitor" - valódi diplomáciai elszigetelés előtt állnak. Nagy-Britannia, a Nemzetközösség országai, az Északatlanti Szövetség országainak többsége és ténylegesen az egész arab-ázsiai szelleges több nem ért egyet az amerikai állásponttal... Azt akarják, hogy az ENSZ-közgyűlés hívja meg mind Indiát, mind Oroszországot, úgy vélik, hogy Oroszország részvétele szükséges és India jelenléte kívánatos."

Augusztus 16-án este, vagyis a közgyűlés ülészekének megnyitásának előestéjén az amerikai lapok hatalmas cínek alatt számoltak be arról, hogy az Egyesült Államok és a 16 ország tanácskozása résztvevőinek többsége közötti ellentéteket állítólag sikerült eltávolítani.

A közgyűlés küldöttei elé azonban, amikor augusztus 18-án reggel megjelentek a politikai bizottság első ülésén, az értekezlet összetételéről nem egy, hanem három határozati javaslatot terjesztettek. Az első határozati javaslat, amelyet a koreai intervencióban résztvevő 15 ország /a tizenhatodik ország, a Dél-Afrikai Unió nem írta alá ezt a határozati javaslatot, de a továbbiakban támogatja/ irt alá.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 24. kiadás

1953. augusztus 25.

16 s 10 p

/"Osüörtököt mond...4.folyt./ T-17 KG/Gr/Np Hi Kt

Ez a határozati javaslat ajánlotta, hogy az értekezlet résztvevőinek névsorát csak azokra az országokra korlátozzák, amelyek résztvettek a koreai háboruban. A második határozati javaslat, amelyet Ausztrália és Új-Zéland nevében terjesztettek be, ajánlotta, hogy a politikai értekezleten vegyen részt a Szovjetunió is. Végül, a harmadik javaslat, amelyet Anglia, Ausztrália, Kanada és Új-Zéland nyújtott be, ajánlotta, hogy a politikai értekezleten vegyen részt India is.

Az, hogy három határozati javaslat van, világosan bizonyítja, hogy a 16 ország tanácskozásának résztvevői között fennálló egység, amiről az amerikai lapok harsonáltak, a valóságban nem létezik. A politikai bizottságban folyó vita során ez még nyilvánvalóbbá vált.

Mit mutattak a politikai bizottság munkájának első napjai?

Lodge amerikai küldött az első határozati javaslatot védelmezte. A szovjet küldött, valamint Csehszlovákia és Lengyelország képviselője kijelentette, hogy a 15 ország határozati javaslata nem szolgálhat alapul a politikai értekezlet összetétele kérdésének megoldásához.

"Ugy gondoljuk - mondotta felszólalásában A.J. Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője - hogy az értekezletnek csak akkor lesz sikere, ha a "kereszttal" konferencia" elvén nyugszik, amely konferencián nemcsak a két fél képviselői vesznek részt, hanem a koreai kérdés békés rendezésében érdekelt más országok képviselői is."

Az értekezletnek a két fél képviselete alapján történő megszervezése - amelyet az amerikai küldöttség védelmez - ellenzésre talált sok más küldött részéről is. Az eddig felszólaló küldöttek többsége ilyen vagy olyan formában emellett szólalt fel, hogy a politikai értekezletet a "kereszttal" elv alapján szervezzék meg, vagyis azt követelték, hogy az értekezleten ne csak a harcoló felek képviselői, de más, a koreai kérdés békés rendezésében érdekelt országok képviselői is vegyenek részt.

/Folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 25. kiadás

1953. augusztus 25.

16315 p

/*Csütörtökön... 5.folyt./ T-17 KG/Gr/Np Hl Kt

Jelentő, hogy még a 15 ország határozati javaslatának egyes társszerzői is, miközben egészben támogatják ezt a határozati javaslatot, egyértelműen tudtul adták: az általuk képviselt ország álláspontja a küszöbönálló politikai értekezlet határozatának kérdésében eltér az amerikai küldöttség álláspontjától.

"Nagy-Britannia - jelentette ki Lloyd angol küldött - nem kíván megalkodni a két fél elgondolásához. Nem akarunk olyan békeértekezletet, amely valamilyen politikai Pannindzson volna..."

"Kivánatos - mondotta Maurice Schumann francia küldött - hogy az értekezlet ne két egymással szembenálló táborból álljon, hanem ellenkezőleg tisztítsa meg az utat a vitás kérdések közös megvitatása számára."

Hasonló szempontot fejtett ki a küszöbönálló értekezlet jellegét illetően a politikai bizottságban Kanada, Norvégia és a 15 ország határozati javaslatának szerzői közé tartozó néhány más ország küldötte.

A politikai bizottságban eddig felszólaló küldöttek közül majdnem valamennyi támogatja India jelölttségét. Mégis az amerikai küldöttség fokozott kísérletet tesz, hogy megakadályozza a közgyűlést olyan javaslat elfogadásában, amely előírja India részvételt a politikai értekezleten.

Mivel növekvő ellenállásba ütköznek az amerikai küldöttségnek arra irányuló kísérletai, hogy rákényszerítse akaratát az ülészakra, az amerikai burzsoá sajtó az utóbbi napokban - gyakran durva szidő hangra fajuló módon - élesen bírálja az Egyesült Nemzetek Szervezetét. A "Wall Street Journal" augusztus 20-án elégedetlenségét fejezte ki amiatt, hogy a politikai értekezlet összehívását megvitatták a közgyűlésben, ahol "az Egyesült Államok egyes szövetségi szervei olyan típusú értekezletet akarnak, mint a szovjet képviselő."

"Ma - írta, nem titkolt nyugalansággal a "Wall Street Journal" - az Egyesült Államok valószínűleg túlrúgja követelményét, hogy a közgyűlés általában nem fogadjon el semilyen határozatot az értekezlet összehívásáról. De, úgy véljük, hogy ez a beavatkozás komoly kérdést vet fel: megbízhatják-e az Egyesült Államok legfontosabb nemzetközi problémáit az ENSZ-re? /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 26. kiadás

1953. augusztus 25. 173

p

/"Csütörtök" közzémond... 6. folyt./ T-17 KG/Gr/Np H1 Kt

Helyénvaló megjegyezni, hogy nem először hallatszanak ilyen kirohanások az ENSz ellen. Az amerikai burzsoá sajtó hasábjain mindig felmerülnek, amikor kezd csü-
törtököt mondani az amerikai uralkodó körök parancspolitikája az ENSz irányában. /MTI/

Német sajtókommentárok a moszkvai tárgyalások eredményeiről

30 VD & IKA/Vá/Np Szil Kt B e r l i n, 1953. augusztus 25./MTI/

▲ Német Demokratikus Köztársaság és Nyugat-Németország sajtója vezércikkekben fejti ki véleményét a moszkvai szovjet-német tárgyalások eredményéről.

▲ "Neues Deutschland", Németország Szocialista Egységpártjának központi lapja a többi között ezeket írja:

—A moszkvai valóban történelmi megállapodások arról a szilárd harci közösségről tanuskodnak, amely a nagy szocia-
lista Szovjetuniót a német néppel valamennyi alapvető nemzeti kérdés-
ben összefüzi. A moszkvai megállapodások döntően közelebb hozták a
német kérdés békés megoldását és hatalmas segítséget nyújtanak nép-
gazdaságunk fejlesztéséhez, lakosságunk anyagi jólétének emeléséhez.
Ezzel szemben az Adenauer-klikk tagjainak gyakori külföldi, elsősor-
ban washingtoni látogatásai azt "eredményezték", hogy Németországnak
nyolc évvel a hitleri háború befejezése után nincs békeszerződése.
Éért a fő felclősség Adenauert tartalmi, aki fél a békétől és a meg-
egyezőéstől, mert tudja, hogy a béke és a megegyezés háborus politi-
kájának és nemzetellenes rendszerének végét jelenti.

—Németország nyolc évvel a hitleri háború befeje-
zése után még mindig ketté van szakítva és a bonni militaristák min-
dent elkövetnek, hogy még jobban elmélyítsék hazánknak a nyugati ha-
talmak okozta széttagoltságát.

—Adenauer a bonni és párizsi háborus szerződéses
segítségével a német militarizmus és az amerikai monopóliumok ag-
ressziós politikájának eszközévé alacsonyítja Nyugat-Németországot.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 27. kiadás

1953. augusztus 25.

17 6 — p

/Német sajtókommentárok....1.folyt./ VD & IKA/Vá/Np Szil Kt

A nyugatnémet lakosság fokozódó nyomorusága ennek a politikának a következménye. Adenauer háborús politikája az egyik oldalon kétszáz új milliómost hozott létre, a másik oldalon pedig a munkanélküliek három-négymillió hadseregét.

-Most, amikor a német nép világosan látja a két ut közötti különbséget, az a legfontosabb, hogy meg tudjon felelni nagy történelmi kötelességének, megvívja a döntő harcot valamennyi német megegyezéséért és a békeszerződés megkötéséért.

-A békéért és egységért vívott harc nem csak a németek, hanem valamennyi európai nép érdekeit szolgálja és ezért a népek segítségére támaszkodhat.

-A német népre most az az elodázhatatlan feladat hárul, hogy a békeszerető népek nagy erőt nyújtó segítségére támaszkodva eltökélten harcoljon a bonni militaristák háborús előkészületeinek megghiusításáért, a német kérdés békés rendezéséért, azért, hogy a legrövidebb időn belül Kelet- és Nyugat-Németország képviselőinek közvetlen megegyezése alapján ideiglenes össznémet kormány alakuljon, amely előkészíti és végrehajtja a szabad össznémet választásokat, végül azért, hogy a nyugati hatalmak beleegyezzenek a békeszerződést Németország képviselőinek bevonásával előkészítő békekonferencia összehívásába.

-Ha a német nép teljes határozottsággal küzd a célok megvalósításáért, az eredmény nem marad el - hangsúlyozza a "Neues Deutschland".

A pártonkívüli "Berliner Zeitung" megállapítja:

-A szovjet kormány augusztus 15-i jegyzékében tett gyakorlati javaslatait egy héttel később már meg is valósították. A szovjet javaslatok tehát nem jelentettek "kísérleti léggömböt" vagy "választási propagandát", nem azért hangzottak el, hogy "zavart keltsenek a nyugati táborban", mint ahogy a nyugatberlini lapok írták. A szovjet javaslatok annak a politikai irányvonalnak újabb lépései, amelyet a Szovjetunió az össznémet kérdésben 1945 óta egész Németország békés erőinek széleskörű támogatásával következetesen folytat.

/Folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 29. kiadás

1953. augusztus 25.

176 05 p

/Német sajtókommentárok.... 2.folyt./ VD & IK/VA/Nk S^{il} Kt

A "Junge Welt", a Szabad Német Ifjuság központi lapja a többi között így ír:

- A moszkvai tárgyalások eredménye újra azt mutatja, hogy a német nép előtt nagyszerű távlatok tárulnak fel, ha a hatalmas Szovjetunió oldalán küzd nemzeti jogiért és boldog jövőjéért. Ezzel szemben szerencsétlenség zudul a német népre, ha engedi, hogy halálos ellenségei, az imperialisták, a militaristák és a fasiszták félrevezessék és a békeszerető népek, elsősorban a békeszerető Szovjetunió ellen uszítsák. Ez a német nép történelmének nagy tanulság.

A nyugatnémetországi lapok is vezető helyen ismertetik a Moszkvában kötött szovjet-német megállapodást és kiemelik az egyezmény gazdasági vonatkozású pontjait, valamint a háborús események miatt elítélt német hadifoglyok szabadonbocsátásáról szóló megállapodást.

A "Hamburger Volkszeitung", Németország Kommunista Pártjának lapja hangsúlyozza:

- Hamburg lakossága 1945 óta egyetlen eseményt nem üdvözölt úgy, mint a moszkvai megállapodást, amely a szovjet kormánynek arról a szilárd elhatározásáról tanuskodik, hogy mindent megtesz Németország egyesítésének előmozdítására. Igen sok hamburgi lakos, aki eddig kételkedve állt az augusztus 15.-i szovjet jegyzékkel szemben, most meglepődve győződik meg róla, hogy a szovjet kormány szavait milyen gyorsan követik a tettek.

1

MTI K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 29. kiadás

1953. augusztus 25.

19 óra 15 perc

A marokkói helyzetről

31 ó FA/SH/lm Szil Kt

1953. augusztus 25./MTI/

RLm-Y

Id-fm

A londoni rádió jelentése szerint az Arab Liga helyettes főtitkára hétfőn nyilatkozatot adott ki, amelyben támadta a marokkói francia hatóságokat a szultán száműzetése miatt.

Az "AFP" jólétesült forrásokra hivatkozva közli: az Arab Liga bizottságának legközelebbi, szeptember 2-i ülésén javaslatot terjesztenek majd elő arra, hogy az ENSZ afrikai és ázsiai csoportjának államai vonuljanak ki az ENSZ-ből abban az esetben, ha Franciaország bojkottálná a marokkói kérdés vitáját.

Marokkó népe is ismétellen felmeli tiltakozó szavát a francia gyarmatosítók és bábszultánjuk ellen

A Mol/Gné Rabatban a bábszultánt csak a francia gyarmatosítók és tisztviselők fogadták. A népet fagyvas erővel zárták el attól, hogy "méltóan" fogadhassa a bábszultánt. A feudális marokkói urak és a francia gyarmatosítók zsoldjában álló katonaság körülzártta a város arab negyedét és ezzel megakadályozta, hogy a lakosság elhagyja a városnegyed területét. Azon az utvonalon, amelyen a zsoldos csapatok a városba / bevonultak, minden ablak zárva maradt.

Az a 171 tüntető, akit az utóbbi tíz napon a rabati körzetben letartóztattak, a pása bíróság elé került. Két hónaptól egy évig terjedő börtönbüntetésre ítélték őket.

Rövidesen megkezdik munkájukat a koreai fegyverszüneti egyezmény amerikai részről történt megsértésének kivizsgálásával megbízott mozgó felügyelőcsoportok

32 U a/Sk/lm Szil Kor

K e s z o n

1953. augusztus 25.

Az "Uj Kina" hírügynökség jelenti:

A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság mozgó felügyelő csoportjai közül három Dél-Korába utazik, hogy kivizsgálja a koreai fegyverszüneti egyezménynek /folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 30. kiadás

1953. augusztus 25.

óra p rc

/Rövidesen megkezdik munkájukat...folyt./ U e/Sk/ln Szil Kor

amerikai részről történt azon megsértését, hogy korlátozták és megnehezítették a koreai-kinai vöröskereszt-képviselők működését.

A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság ezt hétfőn jelentette be a katonai fegyverszüneti bizottság kérésére.

Az a csoport, amely az Inzsin-folyó hidjánál és Jongdungpoban lévő hadifogolytáborokat keresi fel, kedden indul el. A harmadik mozgó felügyelő csoport, amely Kocsedo szigetét keresi fel, indulásának időpontját az amerikaiaktól kapott válasz alapján határozza meg.

Az Inzsin-folyó hidjánál, Jongdungpoban és Kocsedo szigetén lévő hadifogolytáborokat felkereső mozgó felügyelő csoportokat lengyel, svéd és csehszlovák küldöttek vezetik a semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság szabályainak megfelelően.

A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság mozgó felügyelő csoportjai szervezeti szabályainak legfőbb pontjai a következők:

1./ A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság tíz mozgó felügyelő csoportot alkot a fegyverszüneti egyezmény 42. szakaszában foglalt rendelkezéseknek megfelelően. A bizottság valamennyi semleges tag-ország a kijelöli a tíz csoportban résztvevő küldötteit. A csoportokat csehszlovák, svéd, lengyel és svájci küldöttek vezetik majd, akik a kiküldetés sorrendjében kerülnek az egyes csoportok élére.

2./ A semleges nemzetek képviselőiből álló felügyelő bizottság titkársága a katonai fegyverszüneti bizottságtól a mozgó felügyelő csoportok kiküldésével kapcsolatban kapott értesítés alapján azonnal felhívja a csoportok tagjait, vagy póttagjait, hogy üljenek össze és határozzanak a csoportok indulása felől.

3./ A mozgó felügyelő csoportok közül kétőnek állandóan utrakészen kell állniuk, hogy az értesítés vététől számított két óraán belül indulhasson. A bizottságot kiküldetési helyére a leggyorsabb szállítási lehetőségekkel kell eljuttatni. A katonai fegyverszüneti bizottságnak vagy a bizottságban az egyes feleket képviselő rangidős tagoknak biztosítani kell a mozgó felügyelő csoportok számára a szükséges közlekedési eszközöket, összekötő tiszteket és kíséretet./MTI/

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 31. kiadás 1953, augusztus 25. 44 6 15 p

Az amerikaiak ismét behatoltak a demilitarizált övezetnek a koreai-kinai fél felé eső részébe

33. U BM/Lt/b Rud, Kor Ke s z o n, 1953, augusztus 25. /Uj-Kina/

A katonai fegyverszüneti bizottság alá tartozó 7. együttes megfigyelőcsoport augusztus 22-1 ülésén William E. Bently, a csoportban helyetfoglaló rangidős amerikai képviselő beismerte, hogy az amerikai félhez tartozó katonai személyek a fegyverszüneti egyezmény megszegésével augusztus 20-án átlépték a katonai demarkációs vonalat és behatoltak a demilitarizált övezetnek a koreai-kinai fél felé eső részébe. Ez már a hatodik eset, amikor az amerikaiak beismerték a fegyverszüneti egyezmény megszegését.

Augusztus 20-án 16.00 óra körül két amerikai gyalogos katona, több lizsinmanista tiszt és katona egy jeepen, valamint egy katonai tehergépkocsin Koriszol közelében, Kumszontól mintegy 20 kilométerre délre átlépte a világosan felismerhető jelzésekkel ellátott katonai demarkációs vonalat és behatolt a demilitarizált övezetnek a koreai-kinai fél felé eső részébe. A behatolókat a koreai-kinai fél polgári rendőrsége Kumszontól mintegy 12 és fél kilométerre délkeletre, Pjorunál - Julszondong szomszédságában - feltartóztatta és őrizetbe vette.

A katonai fegyverszüneti bizottság rendelkezéseinek megfelelően az ebben a térségben állomásozó 7. együttes megfigyelőcsoport augusztus 22-én Koriszolban ülést tartott az ügy megvitatására. Az ülésen a csoport rangidős amerikai tagja beismerte a fegyverszüneti egyezmény megszegését. A koreai-kinai fél ezután szabadonbocsátotta a demilitarizált övezetbe behatolt személyeket és átadta a két gépkocsit. /MTI/

Értekezletet tartanak Izrael nyugateurópai követei és nagykövetei

34. U FA/Mh/b Kor 1953, augusztus 25. /MTI/

Mint az "AFP" jelenti, Párizsban hétfőn értekezlet kezdődött Izrael nyugateurópai követei, illetőleg nagykövetei részvételével. Az értekezleten részt vesz a washingtoni nagykövet is, valamint az izraeli külügyminisztérium több magasrangú tisztviselője. A tárgysorozaton Izrael és az arab országok, valamint Izrael és a nyugati nagyhatalmak közötti kapcsolatok kérdései szerepelnek.

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 32. kiadás 1953, augusztus 25. 206 5 p

Nagib tanácskozást folytatott Ibn Szauddal

35. 8 FA/Mh/b Kor 1953, augusztus 25. /MTI/
Ny-Zsu

A "DPA" közlése szerint Nagib, Egyiptom köztársasági elnöke, miután hétfőn befejezte mekkai és medinai zarándokutját, látogatást tett Ibn Szaudnál, Szaud-Arábia királyánál, aki-vel megbeszéléseket folytatott. A megbeszélésen jelen volt Fejszal, Szaud-Arábia külügyminisztere is.

..

Franciaországban összeütközött két lökhajtásos repülőgép

36. 8 FA/MH/b Kor 1953, augusztus 25. /MTI/
Y-fm

Az "AFP" jelenti, hogy hétfőn a franciaországi Vervins felett összeütközött két lökhajtásos repülőgép. A repülőgépek lezuhantak, a pilóták életüket veszítették.

..

Tokióba érkezett Knowland amerikai szenátor

37. 8 FA/MH/b Kor 1953, augusztus 25. /MTI/
Y-He

William Knowland amerikai szenátor távolkeleti körutazása során kedden megérkezett Tokióba. Az "AFP" jelentése szerint Knowland néhány napig marad a japán fővárosban, ahol megbeszélést folytat Joszida miniszterelnökkel, majd tovább utazik Dél-Koreába.

..

Japánban lezuhant egy amerikai repülőerőd

38. 8 FA/Mh/b Kor 1953, augusztus 25. /MTI/
Y-He

Az "AFP" hirt ad arról, hogy hétfőn éjjel Okota, az Egyesült Államok egyik japáni légitámaszpontja közelében lezuhant egy amerikai repülőerőd. A gép 13 utasa közül három eltűnt.

..

M

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 33. kiadás

1953. augusztus 25. 19 óra 2 / peró

Az albán kormány jegyzékben tiltakozik az ellen, hogy jugoszláv repülőgép megsértette Albánia légterét

39 A fn/Vl/11 NZ Kor

T i r á n a 1953. augusztus 25./ATA/

Az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma felhatalmazta az Albán Népköztársaság budapesti követségét, hogy juttassa el a budapesti jugoszláv követségnek az 1520/53 számú tiltakozó jegyzéket, amelynek tartalma a következő:

A budapesti albán követség az Albán Népköztársaság külügyminisztériumának utasítására az alábbiakat közli a jugoszláv követséggel, abból a célból, hogy a bent foglaltokról értesítse a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság külügyi államtitkárságát:

1./ 1953 augusztus 19-én 10 órakor egy Jugoszlávia felől jövő repülőgép megsértette az Albán Népköztársaság légterét Leshaj fölött /6-7 számú határkő/, átrepült Shelkin, Morin, Bardhok, Bele Zepod, Novosej és a Kallabak hegység felett /21-es 22-es határkő/, majd Jugoszlávia irányában távozott.

2./ 1953 augusztus 19-én 10 órakor egy Jugoszlávia felől jövő hárommotoros repülőgép megsértette az Albán Népköztársaság légterét Selce felett, átrepült Vukol, Nikshe, Valbona felett és innen Jugoszlávia irányában távozott. A repülőgép kétezer néter magasságban repült.

3./ Ugyaneznap 23 órakor albán határőrök összeütköztek Orafa e Prushit-ban /Tropoja körzet/ egy öt főből álló jugoszláv diverzáns bandával, amely 500 méterre behatolt albán területre. A diverzánssok 24 órakor az albán határőrökkel történt összeütközés után a sötétség kihasználásával és a jugoszláv katonák által a határvonalról indított tüzelés támogatásával újból visszatértek Jugoszláviába. Az összeütközés helyén megtalálták a diverzánssok különböző személyi tárgyait.

Augusztus 20-án két órakor a 17-es számú határkő övezetében /Thethi körzet/ jugoszláv katonák 100 méterre behatoltak albán területre, puskákkal és géppisztolyokkal lőttek, valamint gránátokat dobtek az albán terület irányába. Az összes lövedékek és gránátok albán területre estek. /folyt.köv./

TL

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 34. kiadás

1953. augusztus 25.

19. sz. 25. p. sz.

/Az albán kormány...folyt./ A fa/Vl/ln NZ Kor

E provokáció elkövetése után a jugoszláv katonák visszatértek jugoszláv területre. Az albán határőrök nem válaszoltak erre a provokációra.

Az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma erőlyesen tiltakozik azok ellen a sorozatos provokációk ellen, amelyeket a jugoszláv kormány fegyveres erői követtek el éppen akkor, amikor albán-jugoszláv közös bizottság tárgyalásokat folytat az albán-jugoszláv államhatár egyes kérdéseinek rendezéséről. E provokációk ellentétben állnak a tárgyalások szellemével és célkitűzésével.

Az Albán Népköztársaság külügyminisztériuma szükségesnek tartja még egyszer felszólítani a jugoszláv kormányt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket és egyszer mindenkorra vessen véget az Albán Népköztársaság ellen irányuló ezen ellenséges és provokatív tevékenységnek és tetteikkel bizonyítsa be, hogy valóban meg akarja szüntetni az összeütközéseket az albán-jugoszláv államhatáron.*/MTI/

- . -

Di Vittorio javaslatát az olasz parlamentben az olasz ipar és a dolgozók helyzetének megjavítására

40 R-67 KG/Gr/ln Szil Kor

R ó n a

1953. augusztus 25./TASzSz/

Giuseppe Di Vittorio kommunista képviselő, a CGIL főtitkára a Pella kormánynyilatkozata feletti képviselőházi vitában felszólalva kijelentette, hogy a Pella-kormány biztosítani akarja a monarchisták és a fasiszták támogatását és a jobboldalnak - az ipari burzsoáziától a déli földbirtokos arisztokráciáig - akaratát megvalósítani, hogy kizárja a dolgozókat az állami igazgatásból. A jelenlegi körülmények között ez lehetetlen, mert a munkásszféra és a dolgozók készek megvédelmezni vívmányaikat.

Di Vittorio kiemelte, hogy a kohászati-, gép-, textil- és bányaiparban komoly válság érezhető.

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 55. kiadás

1953, augusztus 25.

6 30 p

/Di Vittorio javaslatai...folyt./ T-667 KG/Gr/b Szil, Kor

A kormánynak, hogy javítson ezeknek az iparágaknak a helyzetén - mondotta Di Vittorio - meg kell tiltania az elbocsátásokat és növelnie kell a termelést, bővítenie kell a belső fogyasztást és az olasz kivitelét.

Di Vittorio foglalkozott a Schuman-terv káros hatásával, az olasz termelés csökkenésével és követelte több monopólista konszern államosítását, széleskörű agrárreform végrehajtását, az állami alkalmazottak és nyugdíjasok anyagi helyzetének megjavítását és azt, hogy szűnjön meg a vállalatoknál a megkülönböztetés, nemcsak a CGIL tagjaival, de más szakszervezetek tagjaival szemben is.

Di Vittorio befejezésül megállapította, hogy nem lehet a nemzeti érdekeknek megfelelő politikát folytatni, amíg a tömegeknek nincs módjuk részt venni az állam igazgatásában.

Riccardo Lombardi szocialista képviselő a vitában felszólalva felhívta a kormányt, hogy az olasz gazdaság fellendítése érdekében állítsa helyre a kereskedelmi kapcsolatokat a kelet európai országokkal. /MTI/

A karcsi-kinzi fél őrizetben lévő mintegy 400 ENSZ-hadifogoly nem kíván hazatelepülni

41 U c/Sk/14 Rad Kor

K e c z e n 1953. augusztus 25.

Az "Uj Kina" hírügynökség jelenti:

A karcsi-kinzi fél őrizetben lévő mintegy 400 ENSZ-hadifogoly bejelentette, hogy nem kíván hazatelepülni, habár a másik fél igyekezett rábírni őket a hazatérésre. A karcsi-kinzi fél a hadifoglyok hazatelepítésére alakított bizottság augusztus 20-i ülésén tájékoztatta az ENSZ-csapatok parancsnokait a hazatelepülni nem kívánó ENSZ-hadifoglyok számáról.

/folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

X 36. kiadás

1953. augusztus 25.

11 óra 30 perc

/A koreai-kinai fél...folyt./ U e/Sk/la Rud Kor

A koreai-kinai fél a hadifoglyok hazatelepítésének kérdésében ellenzi és mindenkor ellenozte a hadifoglyok oroszakos visszatartását és sohasem folytatott le ugynevezett "rosszállást" az őrizetében lévő ENSz-hadifoglyok között.

Amikor azonban a koreai-kinai fél - a mindkét fél között létrejött meggyezéssel összhangban - ismertette az őrizetében lévő ENSz-hadifoglyokkal a "semleges hazatelepítési bizottság működési szabályait", az ENSz-hadifoglyok egy része kijelentette, hogy nem kíván hazatelepülni.

A koreai-kinai fél a maga részéről mindent megtesz, hogy meggyőzze az ENSz-hadifoglyokat, hogy térjenek vissza hazájukba, de néhányan közülük még mindig visszautasították a hazatelepítést.

A hadifoglyok jelenleg folyó hazatelepítése során néhány ENSz-hadifogly - aki korábban nem közölte, hogy nem kíván hazatelepülni - kijelentette, hogy nem kíván élni a hazatelepülés lehetőségével. A koreai-kinai fél ezeknek a hadifoglyoknak esetében is mindent megtesz a maga részéről, hogy meggyőzze őket: térjenek haza. A hazatelepülni nem kívánó ENSz-hadifoglyok száma mintegy 400 fő.

A hadifoglyok hazatelepítésére alakított bizottság augusztus 20-i ülésén a koreai-kinai fél tájékoztatta a másik felet a hazatelepülni nem kívánó ENSz-hadifoglyok számáról és rámutatott, hogy - miután a hadifoglyok hazatelepítése még nem fejeződött be és a koreai-kinai fél továbbra is igyekszik meggyőzni ezeket a hadifoglyokat a hazatérésről - a hazatelepülni nem kívánó ENSz-hadifoglyok száma még változhat./MTI/

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 37. kiadás

1953. augusztus 25. 20 óra 10 perc

A hidrogénbomba kipróbálásáról szóló szovjet kormányközlemény külföldi visszhangja

43 SzIB, t-114 pi/bó/la Kor M o s z k v s 1953. augusztus 25.

Az a kormányközlemény, amely szerint a Szovjetunióban kísérleti célokból felrobbantatták a hidrogénbomba egyik fajtáját, bőséges visszhangot váltott ki külföldön.

A helyes sajtó a közlemény nyilvánosságra hozása kapcsán megelégedésének ad kifejezést és úgy tekinti ezt az eseményt, mint a Szovjetunió erejének bizonyítékát, mint a béke és a demokrácia téberének győzelmét. A sajtó megjegyzi, hogy a hidrogénbomba kipróbálásáról szóló közlemény csapást mér azokra a támadó körökre, amelyek politikájukat az Egyesült Államok atombomba- és hidrogénbomba-monopoliára építették.

A "Hszinvenzsipao" című kínai lap "Józanítsák ki a ferró-fajú háborus gyujtogetéket" című cikkében azt írja, hogy "a Szovjetunió kormányának a hidrogénbomba kipróbálásáról szóló és a szovjet sajtóban közzétett nyilatkozata hatásos gyógyszer a ferró-fajú háborus gyujtogeték kijázanítására. Az erő "mindhatóságban" vagon hívó és egy újabb katonai kalandról álmodozó ostoba generalának számára ez a nyilatkozat idejében tett és erős figyelmeztetés."

Az angol "Daily Worker" e témával foglalkozó szerkesztői cikkében a következőket írja: "Az a tény, hogy az amerikaiak feltételezett hidrogénbomba-monopoliuma most összeomlott, a béke ügyének győzelme, amely új lendületet ad az atomfegyver betiltásáért folyó harcnek."

A szovjet kormánynak a hidrogénbomba egyik fajtájának kipróbálásáról szóló közleménye - jegyzi meg az "Express Wieczorny" című varri lap - nemcsak megismisíti azt a tényt, hogy az Egyesült Államok a hidrogénbomba monopolistái, hanem csapást mér az új háboru szervezőinek minden egyéb ravasz szándékaira is.

690 /folyt. köv./

/A hidrogénbomba...1.folyt./ pi/bá/ln Kor

Ugyanerről ír a "Zemedeľske Noviny" című csehszlovák lap is, amely rámutat arra, hogy "az amerikai imperialisták annak idején egész politikájukat arra a tényre építették, hogy ők rendelkeznek az atombomba titkával. Az imperialisták elszámitották magukat. Az Egyesült Államok monopoliussáinak atombomba-monopoliusról szóló legendáját elsöpörte az a moszkvai jelentés, amely szerint a Szovjetunióknak szintén van atombombája." Az atompolitika szégyenletes csődje után - mondja továbbá a cikk - az amerikai imperialisták az ugynevezett hidrogénbomba politikáját igyekeztek folytatni, de itt is kudarcot vallottak.

A hidrogénbomba kiprobálásáról szóló közleményt élénken kommentálja a burzsoá sajtó, valamint a burzsoá kormányok több hivatalos képviselője.

Sok burzsoá lap fejvesztettségében és nyilván azzal a szándékkal, hogy valamilyen módon csökkentse a szovjet kormány közleményének jelentőségét, kétségét fejezte ki szíriint, hogy a Szovjetunió rendelkezik a hidrogénbomba gyártásának titkával.

Igy például a "Citizen" című kanadai lap augusztus 10-én címlapján óriási betűkkel írta:

"Nem valószínű, hogy a Szovjetunió hidrogénbombát gyártott". A lap a továbbiakban közölte a "Canadian Press" hírügynökség washingtoni tudósítójának jelentését, amelyben ez állt: "Az amerikai szakemberek kétségbevonják, hogy a Szovjetunió előállította a bombázó bombák egyikét."

Ugyanílyan szellemben nyilatkozott az érkezőségi cikkében a "Wall Street Journal" is, amely azt írta: "Az atomenergia kérdéseivel foglalkozó szakembereink bizonyos tartózkodással fogadják ezt a nyilatkozatot, mivel - mint mondják - amennyire tudomásuk van róla, semmi jele nem volt a hidrogénbomba felrobbantásának."

Nem lehet nem észrevenni, hogy a hidrogénbomba kiprobálásáról szóló szovjet kormányközlemény nehéz helyzetbe juttatott egyes államférfiakot, akik még a közelmúltban skeptikusan fogadták G.M. Malinkovnak, a szovjet kormány főjének azt a kijelentését, "hogy az Egyesült Államok a hidrogénbomba gyártása terén sem monopolisták."
/folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 39. kiadás

1953. augusztus 25. 9 óra 35 perc

/A hidrogénbomba...2.folyt./ pi/bó/in Rud Kor

A "Reuter" angol hírügynökség közlése szerint Dulles amerikai külügyminiszter már augusztus 12-én kijelentette, hogy "kormányja kétkedéssel fogadja Oroszországnak ezt az állítását. Hangsúlyozta, hogy hidrogénbomba oroszországi felrobbanását soha nem észlelték."

Azután azonban, hogy a szovjet sajtóban napvilágot látott a hidrogénbomba kipróbálásáról szóló kormányközlemény, a "United Press" és az "Associated Press" hírügynökségek közölték Straussnak, az amerikai atomerőbizottság elnökének következő nyilatkozatát:

"Augusztus 12-én reggel a Szovjetunió atomkísérleteket végzett. Ugyanezen este kerültek birtokunkba bizonyos jelentések ezekről a kísérletekről." Strauss azután kijelentette, hogy az Egyesült Államok által szerzett értesülések "erről tanuszkodnak, hogy ez a kísérlet részint atombomlással, részint thermonucleáris reakcióval állt kapcsolatban."

Strauss ilyen módon közléseivel megcáfolta Dulles nyilatkozatát, aki éppen augusztus 12-én erősítette, hogy "hidrogénbomba oroszországi felrobbanását soha nem észlelték."

Ugyancsak a "Reuter" hírügynökségnek augusztus 20-1 közlése szerint "az angol külügyminisztérium szóvivője kijelentette, miszerint mind Angliának, mind az Egyesült Államoknak van tudomásuk arról, hogy Oroszországban nemrég hidrogénbombát robbantottak fel. A minisztérium szóvivője kijelentette, hogy az angol kormány egyetért az amerikai atomerő bizottságnak azzal a közléseivel, amely szerint - mint tudomására jutott - augusztus 12-én a Szovjetunió atomkísérletet végzett "thermonucleáris /hidrogén/-reakciókkal."

Most már világos, milyen helyzetbe kerültek azok a "szkeptikusok", akik megpróbálták kétségbe vonni a szovjet kormánynek a hidrogén-fegyverről szóló közleményét.

Washingtoni jelentések utalnak arra, hogy a hidrogénfegyver amerikai monopoliának megszűnése megmutathatja az egész nemzetközi helyzetet. /folyt. köv./

(e) 20

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

740. kiadás

1953. augusztus 25.

20 óra 34 perc

/4. hidrogénbomba...3.folyt./ pi/bó/lm Rud Kor

Az "Associated Press" hírügynökség washingtoni diplomáciai tudósítójának megállapítása szerint "az atomenergia terén elért szovjet eredményekről szóló legutóbbi jelentések újabb ridag tényt iktatnak a világ kormányainak politikai számításába, azt a tényt, hogy a Szovjetunió - előfordulhat - semmissé teszi az atomenergia területén azt a fölényt", amellyel Nyugat eddig rendelkezett.

Amint a "United Press" hírügynökség washingtoni tudósítója jelenti, Cole, a parlamenti atomerő bizottság elnöke értesítette a bizottság tagjait a bizottság rendkívüli ülészekának összehívásáról "abban a pillanatban, mihelyt az tudományos kérdésekkel foglalkozó megfigyelők jelzik azt az előzetes feltevésüket, hogy Oroszország esetleg hatásosabb módszert talált a magreakció levezetésére a hidrogénbombában, mint az Egyesült Államok." Később, mint a "United Press" tudósítója jelenti, Cole egy másik nyilatkozatában "világosan tudtul adta, hogy nem kell lebecsülni a szovjet hidrogénbomba jelentőségét."

A "New York Times" a maga szokásos zsaroló és riadalomkeltő módszerével arról igyekszik meggyőzni olvasóit, hogy a hidrogénbomba gyártási titkának szovjet birtoklása veszélyezteti a népek békés életét. A lap ezt írja: "Az a tény, hogy a Szovjetunióban hidrogénbombát robbantottak fel, elsőrendű fontosságú kérdést vet fel mind az Egyesült Államok, mind az egész nyugati szövetség előtt, amelynek alapja országunk. Az első probléma - folytatja tovább a lap - amely nyilván felvetődik az Egyesült Államok előtt, ezzel a ténnyel függ össze, hogy az Egyesült Államoknak bármely más országnál több és valószínűbb hidrogénbomba célpontja van."

A New Yorkban megjelenő "Daily News" szavai szerint annak hangoztatása, hogy a Szovjetunióknak van hidrogénbombája, "nem jó közlés, és valószínűleg az egyetlen dolog, amit tehetünk - a fagyverzés folytatása."

A búrseáj sajtóban azonban egyre gyakrabban jelentkeznek más, józanabb hangok is.

/foly. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 41. kiadás

1953. augusztus 25. 21 óra 05 perc

/A hidrogénbomba...4.folyt./ pi/b6/lm Rud Kor

A "Le Monde" című francia lap, közölve a hidrogénbomba kipróbálását a Szovjetunióban, rámutat: "A Szovjetunió hangsúlyozza azt a tényt, hogy a világnak nem kell nyugtalanodnia amiatt, hogy Oroszországnak hidrogénbombája van. Amikor a szovjet kormány bejelentette, hogy van atombombája, közleményében biztosította az egész világot erről, hogy nem kell nyugtalanodnia és hogy Oroszországnak eltökélt szándéka folytatni a harcot a tömegpusztító fegyverek használatának megtiltásáért."

Ugyanezt a gondolatot huzza alá az "Evening News" című angol lap is, amely augusztus 20-án szerkesztőségi cikkében az előbbieket írta:

"Oroszország a hidrogénbomba felrobbantásáról szóló közleményét a vigasztalás szavaival kíséri, amelyek szerint Nyugatnak semmi oka nincs a riadalomra, ~~amint~~ hogy a Szovjetunió békepolitikát folytat. Remélhetjük, hogy Oroszország valóban azt gondolja, amiről beszél... Sok bizonyíték van arra nézve, hogy nem törekszik nemzetközi összetűzésre."

A szovjet hidrogénbomba kipróbálása kapcsán az "Állagi" című görög lap ezt írta: "A Szovjetunió a hidrogénbomba birtoklása ellenére kijelenti, hogy békepolitikát fog folytatni. A hidrogénbomba kipróbálása mély benyomást gyakorolt az egész nyugati világra."

Sok külföldi lap megjegyzi, hogy a Szovjetunió ismét megerősítette állásfoglalását, amely a népek békéjének és biztonságának megszilárdítására irányuló változatlan politikájából következik.

A "Trybuna Ludu" című lengyel lap írja: "A Szovjetunió, jóllehet rendelkezik az atomfegyverrel, mégis állhatatosan a fegyver alkalmazásának megtiltására törekedett és törekszik. Az ENSZ ülésén több ízben követelte a fegyverkezés csökkentését, a konkrét tervet terjesztett elő a végrehajtás eredményes elhárításának biztosítására."

/folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 42. kiadás

1953. augusztus 25. 11 óra 15 perc

/A hidrogénbomba...5.folyt./ pi/bó/la Rud Kor

Éppen a Szovjetunió az, amely állandóan tesz lépéseket, hogy kiküszöbölje azt a veszélyt, amelyet a fegyverkezési hajszák és az amerikai atomlovagok fenyegetőzése jelentenek az emberiség számára. A Szovjetunió kormánya ma - a hidrogénfegyver birtokában - újból megerősítette a népek békéjének és biztonságának megszilárdítására irányuló változatlan politikájából következő álláspontját.

A "Times of India" című indiai lap a hidrogénbomba szovjetunióbeli kipróbálásáról szóló közleményt kommentálva kijelentí: "Az atomenergia-márlegben beállott újabb változás előmozdítja olyan hathatós nemzetközi ellenőrzés határozott megteremtését az atomenergia fölött, amely biztosítani, hogy az atomerőt kizárólag békés célokra használják fel."

Cummings, "News Chronicle" című angol lap levelezője azt írja, hogy "egyedül a megpótlatlan politikai problémák rendezése - amelyek közül a legfontosabb Németország problémája - készítheti elő a talajt egy olyan leszerelési egyezményhez, amely magában foglalja a konkrét és nehezebben elérhető megegyezést a hidrogénbomba háborús alkalmazásának ellenőrzésére vonatkozólag."

Egyes amerikai lapok megjegyezve, hogy a Szovjetunió atom- és hidrogénfegyver birtoklásának ténye változásokat okoz a nemzetközi helyzetben és figyelmeztetve a szovjet kormányközlemény nemzetközi visszhangját, emellett, hogy a fegyverkezési hajszák fokozására szólítanak, kénytelenek beismerni, hogy elárkezett a megfelelő pillanat az atomfegyver és a hidrogénfegyver, mint tömegpusztító fegyverek kérdésének megvitatására.

A "Washington Post" például szerkesztőségi cikkében úgy véli, hogy az új események kapcsán "nélkülözhetetlen lesz újabb kísérleteket tenni az atomfegyver háborús alkalmazásának megakadályozására. Nem akarjuk lebecsülni a Szovjetunióval való kilégítő megegyezés előírásának nehézségeit, de ezek a nehézségek feleannyira sem olyan rettenetesek, mint a kudarc következményei ezen a téren."

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

43. kiadás

1953. augusztus 25. 2 óra 5 perc

/A hidrogénbomba...6.folyt./ pi/bc/la Rud Kor

Az "Avgi" című görög lap a következő cínek alatt közli a Szovjetunióban történt hidrogénbomba-robbantásról szóló jelentést: "Tévedtek azok, akik úgy gondolták, hogy a Szovjetunió békeszerető politikája gyengécske jele. A Szovjetunió kormánya a hidrogénbomba birtokában is tovább javasolja mindenféle tömegpusztító fegyver megtiltását. Összevonultak az atomerőszek politikájáról szőtt álmok."

Az "Al Haraka" című libanoni folyóirat hangsúlyozza, milyen fontos jelentőségű a hidrogénbomba kipróbálásáról szóló szovjet kormányközlemény a béke ügyére nézve és ezt írja: "Tegnap az orosz atomomba vált akadály a háborúhoz vezető úton. Ma a hidrogénbomba tölt be ugyanilyen szerepet - a világbéke megőrzése érdekében."/MTI/

60

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 44. kiadás 1953, augusztus 25. 21 6 05 p

Az albán sajtó ünnepe

42. A Zsu/Hav/b Rud, Kor Tirana, 1953, augusztus 25. /ATA/

Az albán nép kedden ünnepelt népi sajtójának napját. Tizenegy évvel ezelőtt, augusztus 25-én jelent meg először a "Zeri i Popullit", az Albán Munkapárt Központi Bizottságának lapja.

Az albán lapok vezércikkeiket kedden ennek az évfordulónak szentelték. A "Zeri i Popullit" vezércikke rámutat, hogy a népi sajtó éles fegyver a tömegek kezében, s hangsúlyozza, hogy az albán népi sajtó a "Zeri i Popullit" vezetésével dicsőséges utat tett meg.

A "Bashkimi" megállapítja, hogy az albán népi sajtó komoly segítséget nyújt azokban az erőfeszítésekben, amelyek a dolgozók az új élet építésében, életük állandó szebbé-tételében kifejtnek. /MTI/

Palmiro Togliatti felszólalása az olasz képviselőházban

44. & sm/ZL/HM/b Kor Róma, 1953, augusztus 25. /MTI/

Hétfőn este - mint ismeretes - a képviselőházban is bizalmat kapott az új kereszténydemokrata kormány 315 szavazattal 215 ellenében; 44 képviselő tartózkodott a szavazástól. A kormány mellett szavaztak a kereszténydemokraták, a monarchisták, a köztársaságpártiak és a liberálisok. A kormány ellen szavaztak a kommunisták és a szocialisták. A fasiszták és a szociáldemokraták tartózkodtak a szavazástól. A szavazás után a képviselőházat szeptember 22-ig elnapolták. A szenátusban az állami költségvetés pénzügyi mérlegéről tovább folyik a vita. /Folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 45. kiadás

1953, augusztus 25.

21 005 p

/Palmiro Togliatti felszólalása...I. folyt./ & sm/ZL/HM/b Kor

A bizalmi vita befejezése után Pella válaszolt a vita során elhangzott felszólalásokra, majd az egyes politikai pártok képviselőházi csoportjainak vezetői indokolták meg pártjuknak a szavazással kapcsolatos állásfoglalását. Pella válaszában nyíltan hivatkozott a korábbi kormányok intézkedéseire és a kormány-programm általánosságokban mozgó: kitételeivel kapcsolatban sem politikai, sem gazdasági téren nem jelentett be gyakorlati kezdeményezéseket.

A kommunisták szavazását Palmiro Togliatti, a szocialistákat Pietro Nenni indokolta meg.

Togliatti kijelentette, hogy a kommunisták megtagadják a bizalmat a kormánytól, mert a kereszténydemokraták képesek arra, hogy a június 7-i szavazások eredményéhez igazodjanak. Ez megmutatkozik az új kormány természetén és összetételén. A kormány politikai és gazdasági programja nem jelent haladást és nem tartalmaz biztosítékot arra, hogy az ország politikában valóban lényeges változás következik majd be. Pella kijelentései még rontottak a helyzeten és ismét megerősítették azt a tényt, hogy a kereszténydemokraták nem képesek a demokrácia és az alkotmány talaján maradni.

Ezekhez a közvetlen indokokhoz még a következő általánosabb jellegű okok is csatlakoznak: június 7-én és július 28-án De Gasperi és rendszere teljes vereséget szenvedett, vagyis ekkor megbukott az a kormányzati rendszer, amelyet a kommunisták úgy határoztak meg, hogy a polgári demokratikus rendszerben a lehető legröszszabb kormányzási mód, amely erőszakra, törvénytelenre, korrupcióra, a dolgozók elleni hidegháborúra épült. Az ország létérdeke azt követeli, hogy ezt a kormányzási módot végleg felszámolják és megakadályozzák annak újbóli felélesztését. Ezt kívánja a demokrácia megerősítése, a bel- és külpolitikai helyzet feszültségének csökkentése, a gazdasági reformok végrehajtásának megkezdése és az ország függetlenségének helyreállítása. Nincs azonban semmiféle biztosíték arra, hogy a jelenlegi kormány megfeleljen ezeknek a követelményeknek. /Folyt.köv./

3/10

K 46. kiadás 1953. augusztus 25. 6 / 11 p

/Palmire Togliatti felszólalása...2. folyt./ & sm/ZL/HM/b Kor

Az adott helyzetben legfeltűnőbb a monarchistáknak az új kormánnyal szembeni magatartása - mondotta Togliatti. Nem valószínű, hogy szó lehetne a királyság visszaállításáról. Ha azonban létrejönne a kereszténydemokraták és a monarchisták tartós szövetsége, akkor ez visszatérést jelentene ahhoz a kormányzási módhoz, amely felett az olasz nép június 7-én súlyos ítéletet mondott. Hét évi reakciós kormányzás alatt a kommunisták és a szocialisták szavazóinak száma hatalmas mértékben megnövekedett. Ha az olasz társadalom reakciós rétegei most a nyílt klerikális-fasiszta reakció útjára lépnének, akkor Olaszország hamarosan olyan helyzetbe kerülne, amely hasonló lenne a fasiszmus 1943 július 25-én bekövetkezett bukását megelőző helyzetéhez. Ilyen körülmények között nem tartom kizártnak, hogy a vezető kapitalista csoportok megértik, hogy valamit változtatni kell a dolgok menetén. Akadnak talán majd olyan, józanul gondolkodó konzervatív politikusok, akik belátják, hogy nem lehet tovább haladni az eddigi úton. A kommunisták a maguk részéről támogatnak majd az ilyen értelmű változásra irányuló minden kísérletet. Ugyanakkor a kommunistáknak megvan a saját programjuk és tovább harcolnak célkitűzéseik megvalósításáért. Tisztában vannak azzal, hogy részei a nemzeti politika irányításának akkor is, ha nincsenek benn a kormányt támogató többségben. A kommunisták a választási kampány alatt hangoztatott jelszavaikban a nyomor, a politikai élet romlottsága ellen hirdettek harcot és a bel- és külpolitikai helyzet feszültségének csökkentése mellett szálltak sikre. Ezek a jelszavak hatalmas visszhangot keltettek az olasz nép körében és a nép pártjait nagy sikerekhez juttatták. A kommunisták továbbra is harcolnak ezen a területen, hogy megdöntsék a kiváltságos rétegek gazdasági és politikai monopóliumát és elősegítsék a tömegek bekapcsolását az államügyek intézésébe az alkotmány keretein belül egy határozott nékepolitika megvalósítása érdekében. A kommunisták a parlamentben és az országban harcolni fognak, hogy lehetővé tegyék egy olyan új kormánynak a megalakítását, amely el tud indulni ezen az úton.

M-T I KÜLFÖLDI HIREK

K 47. kiadás

1953. augusztus 25.

21 óra 10 perc

Otto Grotewohl beszámolt a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájában a moszkvai szovjet-német tárgyalásokról

VD & Lt/Lt/lm Mi Rud Kur B e r l i n 1953. augusztus 25./MTI/

A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarája kedden délután rendkívüli ülést tartott, amelyen Otto Grotewohl miniszterelnök, a Német Demokratikus Köztársaság Moszkvában járt kormányküldöttségének vezetője beszámolt a nagyjelentőségű szovjet-német tárgyalásokról és azok eredményéről.

A népi kamara ülésén megjelentek: V. Sz. Szempnov, nagykövet, a Szovjetunió németországi főbiztosa, a Német Demokratikus Köztársaság kormányánál akkreditált nagykövetség és követek, a berlini üzemek dolgozóinak és Nyugat-Németország lakosságának képviselői.

Johannes Dieckmann, a népi kamara elnöke az ülés megnyitása után felkérte Otto Grotewohlt beszámolójának elmondására. Grotewohl miniszterelnök bevezetőben köszönetet fejezte ki a Szovjetunió kormányának és népének azért a meleg és baráti fogadtatásért és vendéglátásért, amelyben a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségét részesítette. Ez a fogadtatás több volt formális udvariasságnál - hangoztatta a miniszterelnök, és azt jelképezte, hogy a hatalmas Szovjetunió vezetői teljesen egyenjogú és egyenrangú félnek tekintik a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségét és tiszteltben tartják a német nép nemzeti méltóságát. Moszkvában tartott valamennyi megbeszélésünket a Szovjetunió kormányának a béke fenntartására és a német nép nemzeti jogainak biztosítására irányuló törekvése jellemezte. A szovjet kormány és a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége teljesen egységes abban a felfogásában, hogy a német népnek joga van békeszerződésre, hazája demokratikus és békés újraegyesítésére és arra, hogy megszűnjék más nemzetekkel szembeni hátrányos helyzete. Senki, Adenauer sem mondhat le a német népnek erről az igazságos követeléséről. Ugyanakkor a szovjet kormány és a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége egyetértett abban, hogy Németország szomszédainak és valamennyi más népnek joga van a biztonságra, állami és nemzeti létének és függetlenségének biztosítására. A német nép többé nem adja oda magát militarista és fasiszta kalandoroknak és nem hajlandó a német ifjúság vére irán világhatalomra törő külföldi körök számára kikaparni a gesztenyét a parázsból.

/folyt. köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 43. kiadás

1953. augusztus 25. 7 óra 15 perc

/Otto Grotewohl...1.folyt./ VD & Lt/Lt/ln Mi Rud

A német nép tisztában van ezzel, hogy egy harmadik világháború, amelyet atom- és hidrogénbombákkal folytatnának, Németország és a német nemzet végpusztulását vonná maga után. A német nép választás előtt áll. Tőle függ, hogy Németország a béke bástyája, vagy a háború tüzfészke lesz-e. Németország népének választania kell. Ez a választás nem nehéz, ha figyelembe veszi az utóbbi 50 év tapasztalatait és tanulságait. A német nép a XX. század első felében nagyon keserű, de nagyon világos tapasztalatokat szerzett; vér és könnyek, pusztulás és romok közepette kellett felismernie, hogy a hódító háború vezetett, amely csak katasztrófához vezethet és a népek jogos gyűlöletét zudítja a támadóra. Az agressziós politika irányítói ennek ellenére készek új háborús kalendárba sadorni a német népet. Az Adenauer-klika Nyugat-Németország népének életével és vérével akar adózni amerikai pártfogóinak. A német történelemben példátlan egy nemzetnek az a megalkalmazása, amilyenre az Adenauer által aláírt bonni és párizsi háborús szerződések kárhajtják Nyugat-Németország lakosságát. Ezért Adenauert terheli a legfőbb felelősség. Nyugat-Németország népe szeptember 6-án, a választások napján a múltó feleletet adhat a nemzetárulóknak, szavazólappjaival megbuktathatja Adenauert és rendszerét és ezzel megmentheti jövőjét és a békét. Adenauer amerikai politikája háborúhoz és pusztuláshoz vezet. A Szovjetuniónak a német kérdés rendezésére tett javaslatai viszont a nemzeti jogaink érvényesítéséhez vezető békés utat mutatják. A szovjet javaslatok megvalósulása azt a nagy történelmi lehetőséget jelentené számunkra, hogy Németország egységes, békeszerető, demokratikus nagyhatalomként ujhdójk meg és a német név annyi megérdemelt átok és megvetés helyett megbecsülés és tiszteletet vivjon ki a népek körében. Ezt a megbecsülést Németország sohasem érhetné el Amerika esztlősként. Ezt bizenytja Anglia és Franciaország sorsa. Ezeknek az államoknak nagyhatalmi helyzetét mindinkább megrendítik az amerikai "szövetséges" mestarkedései. Minden németnek tisztában kell lennie ezzel is, hogy a "Deutschland über Alles"-szellemnek, a pöffeszkedés és hivalkodás szellemének nincs helye körülükben. A német nép nem akar többé senkit rabigába törni, de maga sem akar mások rab-szolgája lenni.

- Az őszinte barátság szellemében folytatnak szovjet tárgyalásaink, amelyeknek konkrét eredményei a sajtóban megjelent közlemények révén közismertek - hangoztatta Grotewohl, majd felvette a kérdést: /folyt. köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 49. kiadás

1953. augusztus 25.

4 óra 5 perc

/Otto Grotewohl...2.folyt./ VD & Lt/Lt/la Mi Rud K

Mi a magyarázata annak, hogy a Szovjetunió olyan széleskörű segítséget nyújt Németországnak, elsősorban a Német Demokratikus Köztársaságnak?

Ezt elsősorban a Szovjetunió következetes békepolitikájának köszönhetjük - mondotta. Az agresszorok összeküvése nem csak a német nép, hanem egész Európa békéje ellen irányul. A háborus kaland elhárításának leghatásosabb módja Németország békés és demokratikus úton történő újraegyesítése. A Német Demokratikus Köztársaságnak történelmi szerep jut az új Németország létrehozásában. Aki tehát a Német Demokratikus Köztársaságot támogatja, az egész Európa békéjét védelmezi.

- A szovjet kormány az a nézete, hogy az újraegyesített Németország társadalmi és gazdasági rendjéről a német népnek minden külföldi beavatkozás nélkül magának kell döntenie. Azok a nyugatnémetországi uszítók és hozzájárulók, akik azt állítják, hogy a Szovjetunió "bolsevizálni" akarja Németországot, tudatosan hazudnak.

- Az a hatalmas gazdasági segítség, amelyet a Szovjetunió a Német Demokratikus Köztársaságnak nyújt, összességében kifejezve 13.480 millió márka. Ezenfelül 485 millió rubeles hitelt kapunk. Míg a Német Demokratikus Köztársaság további hatalmas gazdasági fellendülés előtt áll, Nyugat-Németország az amerikai monopoliunok és adószüret jóvoltából mind négy ebbre süllyed az államhátrósságok és a megszállási költségek hínárjába. A Német Demokratikus Köztársaság 1954-ben állami költségvetése bevételeinek öt százalékával járul hozzá a szovjet megszálló csapatok költségeihez, ezzel szemben Nyugat-Németország ugyanakkor állami bevételeinek 34.5 százalékát kénytelen megszállási költségekre fordítani.

- Kérdezzük Adenauertől, hajlandó-e elhinni amerikai barátaihoz és rávenni őket arra, hogy a Szovjetunióhoz hasonlóan csökkentse megszállási költségeiket? Persze jó lenne, ha az amerikai kormány erre minél előbb, még szeptember 6., a nyugatnémetországi választások napja előtt iránymutatást adna - jelentette ki a miniszterelnök.

/folyt.köv./

MTI KÜLFÖLDI HIREK

K 50. kiadás

1953. augusztus 25. 6 óra 15 perc

/Otto Grotewohl...3.folyt./ VD & Lt/Lt/lm Mi Rud K

Otto Grotewohl közölte, hogy Lengyel Népköztársaság kormánya a szovjet kormány elhatározásához csatlakozva 1954 január elsejétől szintén felmentette a Német Demokratikus Köztársaságot a további jóvátételi fizetések alól. Otto Grotewohl a német nép nevében hálás köszönetét fejezte ki a Lengyel Népköztársaság kormának és népének a megylelt elhatározásért. A továbbiakban kijelentette, hogy a népi demokratikus országok, köztük a Magyar Népköztársaság, ebben az évben a külkereskedelmi egyezményekben megállapított mennyiségén felül 130 millió rubel értékű árucikket szállítanak a Német Demokratikus Köztársaságnak, hogy elősegítsék az új gazdaságpolitikai irányvonal megvalósítását. Ez a tény és a béketábor országai közötti baráti viszony azt bizonyítja, hogy ha Németország eltökélten a béke útjára lép, nincs szüksége semmilyen megalázó szerződésekre, mint amilyeneket Adenauer írt alá.

Grotewohl miniszterelnök ezután a következőket mondotta:

- A Német Demokratikus Köztársaság kormánya kijelenti, hogy magáévá teszi a Szovjetunió kormányának a német kérdés békés rendezésére tett javaslatait, amelyeket az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányaihoz intézett, augusztus 15-én kelt szovjet jegyzék tartalmaz.

- A Német Demokratikus Köztársaság kormánya helyesli, hogy a német békeszerződés előkészítésére hívjanak össze békeértekezletet, amelynek munkájába be kell vonni a német nép képviselőit is. Ezt a békekonzferenciát az érdekelt felek megfelelő jóakarata mellett hat hónapon belül össze lehet hívni és be is lehet fejezni. A Német Demokratikus Köztársaság kormánya hajlandó a nyugatnémet kormánnyal együtt résztvenni ideiglenes össznémet kormány alakításában. Ha ez nehézségekbe ütköznék, kész olyan megoldásra is, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kormánynak és a nyugatnémet kormánynak további működése mellett alakuljon ideiglenes össznémet kormány, amelynek jogkör természetesen korlátozott lenne és csupán az össznémet feladatok megoldására szorítkoznék. A Német Demokratikus Köztársaság kormánya kijelenti, hogy a német kérdés végleges belső rendezése a végleges össznémet kormány feladata./folyt.köv./

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

X 51. kiadás

1953. augusztus 25.

2 óra 45 perc

/Otto Grotewohl...4.folyt./ VD & Lt/Lt/ln Mi Rud

Ezt a kormányt szabad össznémet választások alapján kell megalakítani. Mindez tökéletes összhangban áll a Német Demokratikus Köztársaság egész addigi politikájával. A Német Demokratikus Köztársaság kormánya a maga részéről mindent megtesz a németek együttközti meggyőződésére és ideiglenes össznémet kormány létrehozása érdekében. Meggyőződésünk, hogy a német nép kristálytiszt józansággal és egyben lángoló lelkesedéssel lát hozzá a szovjet javaslatok folytán megháruló feladatok megoldásához. A német-szovjet barátság a német nép boldog jövőjének és a béke biztosításának záloga. Németországnak örök, megbontathatlan barátságban kell élnie a Szovjetunióval, amelynek önzetlenségéről és segítőkészségéről a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttsége a napokban újra meggyőződhetett.

Szívveljövő köszönetet mondok a Szovjetunió és a békéért tartozó országok vezetőinek és minden lakosának ezért a hatalmas segítségért, amelyben a német nép békeszerető, demokratikus erőt részesítik - fejezte be zugó taps és éljenzés közepette beszámolóját a miniszterelnök.

A népi kamara tagjai hosszon éltették a megbontathatlan német-szovjet barátságot.

Otto Grotewohl beszédét részletes vita követte. A kedd esti ülésen Otto Muechke, a Keresztény Demokrata Unió elnöke, Lothar Belz, Németország Nemzeti Demokrata Pártjának elnöke és Hans Loch, Németország Liberális Demokrata Pártjának elnöke szólt hozzá a miniszterelnök beszámolójához. A szónokok pártjuk nevében teljes mértékben jóváhagyták Grotewohl beszámolóját.

A népi kamara szombat déli előtti ülésén folytatják a vitát.

MTI KÜLFÖLDI HÍREK

K 52. kiadás

1953. augusztus 25. 22 óra 20 perc

Alain Le Léap és André Stil szabadok! - A tömegek nyomására a Laniel-kormány ismét meghátrálásra kényszerült

43 & Dc/PV/lm Mi Kor P á r i z s 1953. augusztus 25. /MTI/

A párizsi törvényszék vádtalesse kedden úgy döntött, hogy ideiglenesen szabadlábra helyezi Alain Le Léap-ot, a CGT főtitkárát, André Stil-t, a "l'Humanité" főszerkesztőjét, Lucien Moline-t, a CGT titkárát, valamint a Köztársasági Ifjúsági Szövetség vezetőit: Guy Ducoloné-t, Paul Laurent-t és Louis Baillot-t. André Stil kivételével, aki "csak" öt hónapig ült a francis-barzsaázis esztálybírósgának börtönében, a többiek már tíz hónap óta szenvedtek ott. Így adon akarták ártatlanenná tenni az ország vesztő hábarus politika ellenesegülőket. A népi tömegek egységes akciójának fakozódása miatt a Laniel-kormány most ismét meghátrálásra kényszerült és szabadonbocsátotta a béka ügyének a kemény és elszánt védelmezőit.

A sahpártiak csapaterosítéseket vonnak össze Teheránban

46 & Hy/Hy/lm Kor Y-fn

T e h e r á n 1953. augusztus 25. /MTI/

Az iráni helyzet továbbra sem nyugodt. A Zahedi-kormány folytatja politikai ellenfelének letartoztatását. A helyzet bizonytalanságára jellemző az "AFP" teheráni jelentése, amely szerint a sahpártiak "a vidéki helyőrségekhez tartozó 16 zászlóalj Teheránba irányítását rendelték el. Az intézkedés célja, hogy megerősítse a teheráni helyőrséget". A jelentés hozzáfűzi, hogy "ilyen jelentős létszámú katonai erők még eddig sohasem gyűltek össze a fővárosban."

60

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 53. kiadás

1953. augusztus 25.

22 óra 30 perc

Francia-amerikai tárgyalások a Biztonsági Tanács szerdai ülése előtt

47 & Hy/Hy/lm Kor
RLa-Y-B

1953. augusztus 25./MTI/

Mol-fr-c Az ENSZ arab-ázsiai csoportjának követelésére a Biztonsági Tanács - mint már jelentettük - szerdán megtárgyalja a marokkói kérdést. A kulisszák mögött azonban már a Biztonsági Tanács összeülése előtt megindultak a tárgyalások az imperialista hatalmak között.

A londoni rádió jelentése szerint Bonnet, Franciaország washingtoni nagykövete augusztus 25-én megbeszéléseket folytatott az amerikai külügyminisztériumban a marokkói kérdésről. Ezzel csaknem egyidőben Cabot Lodge, az Egyesült Államok állandó ENSZ-küldötte - az "AFP" közlése szerint - "formálisan bejelentette az Egyesült Államoknak azt a szándékát, hogy az ENSZ arab-ázsiai csoportjának indítványa ellen fognak szavazni."

- . .

A CGT vasutaszervezeteinek központja a munka újrafelvételére, éberségre és a sztrájkharcban kikovácsolódott harcos szolidaritás megőrzésére hívta fel tagjait

48 & Da/PV/lm Hy Kor

P á r i z s

1953. augusztus 25./MTI/

A CGT vasutaszervezeteinek központja kedden felhívással fordult tagjaihoz, amelyben rámutat a sztrájkharc során a szakadár szakszervezetek körönfont mesterkedései és rosszindulati gáncsoskodásai ellenére elért sikerekre. Felszólítja tagjait, hogy a harcos szolidaritás jegyében vegyék fel újra a munkát. Hangsúlyozza, hogy a Laniel-kormány kénytelen volt meghátrálni és elfogadni azt a követelést, hogy a kollektív szerződések országos bizottságát még szeptember 30. előtt egybehívják, továbbá kénytelen volt ígéretet tenni a nagy garral meghirdetett szankciók hatálytalanságára.

A vasutasoknak meg kell érteniük - hangzik a felhívás - hogy még sokkal többet is el lehetett volna érni. Ha ez nem sikerült, az annak tulajdonítandó, hogy a CFTC, a Force Ouvriere és az úgynevezett "független" szakszervezetek központja az augusztus 20-ra virradó éjjelen, amidőn a sztrájk az egész országban teljes harci egységben folyt, minősíthetetlen módon lepektált a kormánnyal.
/folyt.köv./

T

M T I K Ü L F Ö L D I H I R E K

K 54. kiadás

1953. augusztus 25. 22 óra 40 perc

/4 CGT...1.folyt./ & Da/PV/ln Hy Kor

Ezt anélkül tették, hogy a demokratikus eljárási szabályok szerint megkérdezték volna tagságukat, Ily módon zűrzavart keltettek a vasutasok körében és megbontották azt a harcosszolidaritást, amelynek jegyében a vasutasok két hétig kitartottak a milliósok mozgósító politikai tömegharcban. Felhívja a vasutasokat, őrizzék meg öntudatos harci egységüket és legyenek készen arra, hogy bármilyen adott pillanatban újra felvegyék a küzdelmet esetleges megtorlások alkalmazásának megállítására, a bérek felemelésére és a törvényerőjű rendeletek hatályon kívül helyezésére. Egyedül a CGT tartott ki végig a vasutasok követeléséiért folyó harcban, most pedig rápnál is világosabb, hogy ha valamenyny vasutas a CGT-hez tartozna, az lehetetlenné tett volna a szociálarulók részéről minden bomlasztást és alkudozást. Végül felhívja a tagságot, hogy a sztrájkbizottságokat mindenütt alakítsák át akcióegység-bizottságokká.

A vasutasok kedden újból munkába állottak. Ott azonban, ahol szankciók alkalmazására került sor a sztrájkban való részvétel miatt, a munkabeszüntetés folytatódik.

Posta, távirás és távbeszélő: Georges Frischman, a CGT postai szakszervezetének főtitkára, kedden a munka újrafelvételére szólította fel a tagságot, mint a felhívás monlja "ugyanabban az egységben, ahogy megkezték a sztrájkharcot." A párizsi távbeszélő központ előtt a szocialista Baylot rendőrprefektus pribékjai gumibottokkal durván rátámadtak a munkahelyekre siető postásokra. A minősíthatetlen rendőri provokációnak három sérültje van, akik közül kettőt kórházba kellett szállítani.

A szakadár szakszervezetek minden bomlasztó kísérlete ellenére harci szolidaritásban folytatódik a villanytápellék és gázművek, a vas- és fémipar, a textilipar, az állami fegyvergyárak és arzenálok, valamint a dokmunkások sztrájkmozgalma. Az építőipar egyes vállalatainál, ahol a munkáltatók hajlandók voltak a dolgozók összes kívánságait teljesíteni, a munka ismét megindult. La Havre kikötővárosban azonban tovább folytatódik Franciaország egyik legnagyobb hajózási vállalatának, a Compagnie Transatlantique irodái és igazgatási szénélyzetének 15 napja folyamatban lévő munkabeszüntetése.

mege